

Buğbetke

YENİ FAKÜLTEMİZ

Moskova'da iken, bugünkü rus ediblerinin en büyüklerinden biri bize demişti, ki: "— Eski Rusya'ya medeniyeti Asya'dan türkler getirmiştir. Cedlerimize, toprak sürmeği bile öğreten onlardır. Osmanlı imparatorluğundan eski türk salgınlarının öcünü almak isteyen bütün çarlar, bu hakikatı bilmiyor değillerdi!"

Garb tefekkürü türk milletine karşı asla serbest kalmamıştır: İslamlık nüfuzunun türk saltanatları ile devam ettiğini gören kilise, ve, yakın şark ile Asya yollarını açmak için son türk saltanatını ortadan kaldırmak isteyen politika, canlı ve kılıçlı emperyalizm, bu hareketlerine medeniyet davası adı verdirebilmek için, ilk mektepten üniversiteye kadar, bütün bilgi ve ilim kurumlarında, kitab ve gazetelerinde türk kelimesini barbar kelimesi ile eşitletirmek gayesini güttüler. Eski ve yeni her hangi bir kültür veya kahramanlık hâdisesinin üstüne türk damgası koymak bir cinayetti. Geçmiş ve tarihi bırakınız: En yeni garb muharrirleri, Atatürk'e, türklükten gayri bir milliyet kaynağı aramak için senelerce uğraştılar: Şan ve şerefi inkâr olunamıyan her şey, adam veya eser, türk olmalı idi.

Tarihi, yalnız kendi familyasının zafer destanı hükmüne indirmekten gayri bir şey düşünmiyen osmanlı imparatorluğu kültür politikası için bu meselenin ehemiyeti bile yoktu. Onlar, türklüğü dört yüz çadır halkı ile başlatmak fikrinde, frenklerle birleştikten başka, tarihten türk ismini bile kaldırarak, yerine, osmanlı kelimesini koydular. Onların tarihine göre de osmanlıdan önceki ve osmanlı dışındaki türklük, barbarlar yığınından ibaretti. 1908 meşrutiyetinden sonra Avrupa'ya giden gençlerle, memleket içindeki yabancı mekteplerde okuyan, veya osmanlı mekteplerinde, mazilerini, tercüme ve tarih kitaplarından öğrenen gençler, kendilerini karanlıktan sıyırmak için ne vakit, ne de fırsat bulabildiler. Türkçülük, garb tefekkürünün zulmüne karşı, şiddetli bir tepki oldu ise de şiir ve destan sınırları pek az öteye aşabildi.

Osmanlı imparatorluğunu, türklüğün nasyonal ve enternasyonal talii bakımından, tasfiye eden Atatürk devrini beklemek lâzımgeldi. Onun yalnız kendi zamanında değil, tarihinde de kur taraktı: İleriye doğru zaferler ve geriye doğru zaferler! Milli varlık, hali ve mazisi içinde genişliyerek, hakiki ölçüsünde büyüyecekti.

Her ikisinde de, garb tefekkürünün taassublarını bir tarafa atarak, metodlarından ve sistemlerinden istifade edecektik. O bize, bugün için, banka ve endüstri yapamıyacağımızı, dün için de, eski medeniyetlerin hiç biri türk olmadığını söyleyip duracaktır. Biz onun metod ve sistemlerine dayanarak, bir taraftan modern müesseselerimize vücud verecek, bir yandan da metinlerin, teorilerin ve araştırmaların arasından türk izlerini ve eserlerini çıkaracağız.

Bu vazifeyi yapmak, türklerden başka kimsenin ne faydasına, ne zevkine olabilirdi. Fakat bir defa yapıldıktan, ilim ve realite aydınlığı içine alındıktan sonra, o da, bütün dünyanın malı olacağına şüphe yoktu. İşte tarih ve coğrafya fakültesi, birkaç sene denberi üstünde olduğumuz bu

KAMUTAYIN DÜNKÜ TOPLAN TISI

Vekiller memur mudur, değil midir?

Vekillerin tekaüd olduktan sonra aldıkları maaşın varislerine de verilmesi kabul edildi

Hayvanlar vergisi hakkındaki kanun ruznameye alındı

Kamutay dün Refet Canitez'in Reisliğinde toplanmıştır. Hudud ve sathiller sıhat umum müdürlüğü 935 yılı bütçe kanununun "5" inci maddesiyle sarfına mezuniyet verilmiş olan 300.000 liranın 450.000 liraya çıkarılmasına dair kanun projesi görüşülerek kabul edilmiştir.

Askeri ve mülki tekaüd kanununun 25 inci maddesi mucibince tekaüd edilen ve tekaüd edilmek hakkına haiz bulunanların yetimlerine aynı

kanununun 49 uncu maddesinin 1 ve 2 inci fıkraları hükmüne göre yetim maaşı tahsis edilip edilmeyeceği hakkındaki tefsirin görüşülmesine başlandı.

Divanı muhasebat raporunda şöyle demekte idi:

Meselenin mahiyeti

1 — 1683 numaralı tekaüd kanununun 25 inci maddesinde (Türkiye Büyük Millet Meclisinin teassüsünden itibaren büyük Millet Meclisi Reisliğinde bulunanlar ve İcra Vekilleri Heyetine dahil olup da bilfiil vekillik etmiş olanlar tekaüd müddetini ikmal etmemiş olanlar bile kendilerine birinci derece üzerinden tekaüd maaşı bağlanır) denilmiş olmasına mebnî bu mevkiide bulunmuş olan zevata bu madde hükmüne tevfikân tekaüd maaşı tahsis ve Divanca da tesicil edilmektedir.

Ancak kanunun, yetim maaşlarının sureti hesap ve tahsisine dair bulunan 49 uncu maddesi: (Açıkta veya müstahdem iken vefat eden zabıtlarla mülki ve askerî memurların hizmetleri on beş sene veya daha fazla ise yirmi beş senelik tekaüd maaşının

yirmi beşte birini hizmet müddetine zarbı ile hâsılının ve bunlardan kıdem men veya malûlen mütekaid iken vefat edenlerin almakta oldukları maaşın, maaşa müstahak yetimler adedine vahid zammı ile hâsıl olan adede taksiminden çıkan harici kısmet, yetimlerin beherine taksim olunur) diye yazılı olup, birinci fıkradaki (ve bunlardan) kaydının açıkta veya müstahdem iken tekaüd olmuş zabıtlar (Sona 5. inci sayfada)

Vapurcuların şükranı

Dün Ekonomi bakanlığına gelen bir telgraf satın alma işinde alâkâhların sevincini anlatmaktadı

Öteyüğü sayımızda vapurculuk şirketinin yüzde yetmiş hissesine sahip olan Sadıkzadelerden B. Mustafanın, satış işi karşısında duyduğu memnuniyeti ve bu meselenin bir millî zaruret olduğunu anlatan beyanatını yazmıştık.

Tavilzade, Kaptanzade ve Alemdarzadeler gibi vapurculuk şirketinin büyük hissedarları olan müessislerde, Ekonomi bakanı B. Celâl Bayar'a bir telgraf çekerek satış işi üzerinde alınan karardan dolayı, hükümete şükranlarını bildirmişlerdir.

Bu telgraf, vapur şirketi hissedarlarının satış meselesinden dolayı yalnız sevinç ve memnuniyet duyduklarını anlatan ve hâdisenin isabetini kuvvetlendiren bir belgedir.

Çemberleynin Hatıraları

... Günün birinde Britanya imparatorluğu çöker de, Kanada'nın her hangi bir kimsese verilmesi lâzımgelirse, bu pay Birleşik Amerika hükümetlerine düşer. Hindistan mı? Hindistan, Rusya'ya geçer ve yahud da anarşiye yuvarlanır...

Yukarıki satırları bir kaç güne kadar tefrika edeceğimiz "ÇEMBERLEYNİN HATIRALARI" ndan alıyoruz.

Dünyanın siyasal durumu hakkında böyle önemli görüş ve bükümleri ihtiva eden bu yazıları okurlarımız büyük bir zevk ve istifade ile okuyacaklardır.

İngiltere kuvvetsiz midir?

Bir harb olursa İngiltere Akdenizde ne yapabilir? Vikont Kastlörösun yazısını 4. cü sayfamızda okuyunuz.

büyük davanın laboratuvarı olmak üzere kurulmuştur.

Yeni fakülte talebelerine, Saffet Arıkan'ın ve Bayan Afet'in nutukları üstünde dikkatle durmalarını tavsiye ederiz: Ne büyük bir işe girişmiş olduklarını, bizim yaşımıza geldikleri vakit daha iyi görüp, ona, kendileri de şaşacaklardır. F. R. ATAY

Kompro maznunları

Bugün öğleden evel ağır cezada muhakemelerine devam olunacaktır.

Bugün saat onda kompro maznunları muhakemesinin ikinci celsesi yapılacaktır. Bilindiği üzere, birinci celsede kararname okundu, maznunlar dinlendikten sonra, müddei umumî tevsiî tahkikat talebinde bulunmuş ve B. İzzeti hukuku âmme şahidi olarak ikame etmiştir. Bugün, B. İzzetin yazdığı iki rapor okunacaktır.

"Ulus, un Dil Yazıları

GÜNEŞ--DİL Teorisine göre toponomik analiz tecrübesi

X

Yazan: Hasan Reşit TANKUT

Tut ank amun, amun

Um, umun isimleriyle arap yarım adasında Aman kasabasının adı ve eski Mısır'da mabud demek olan Amun'u hatırlarız. İşte (Karnak mabedinin zafer taşı üzerinden oğlu üçüncü Thoutmés'e hitab eden Amon Tanrıdır. Denis saurat. Histoire des Religions s. 75). Mısırlılar bu ismi daha kuvvetlendirerek önce ank amun biçiminde insan adı olarak kullandılar. Ankarada oturan eti kiralının genç oğlunu getirip Mısır firavunluk tahtına geçirdikleri zaman, bu adı; pek sönük ve çelimsiz bulmuşlardı. Çünkü Ankaralı genç prens çok güzel ve çok parlaktı. Hakim, kudretli ve babaç bir firavun olacağı benziyordu. Güneş demek olan amun ona az geliyordu. Ay demek olan ank da kâfi gelmeyecek idi. Aynı zamanda sahib, esas ve baba demek olan ut kelimesini ilâve etseler yine bir eksiklik kalacak idi. Çok sahip, çok esas çok baba demek olan (ut + ut) yani utut kelimesini üstün tutarak genç prens:

Utut - ank - amun biçiminde bir isim yaptılar. Kabri en son olarak amun'un ismi işte bu suretle yapılmış birçok kelime eski Sümer isimlerinden biridir. O devirde kültürlü hayat yaşayan bütün milletler Sümerceden istifade ediyordu. Ve (Mezopotamya'nın Samice konuşan milletleri, Akadlar, Amur-

ular ve Asurileri Sümer kültürü ile beraber Sümer dinini de almışlardı. L. Woolley. vor 5000 Jah. n. 106.) Sümer yazısı ve dili Mısır sayarının ve mabedlerinin yazısı ve dili idi. "Bugün biliyoruz ki, Mı-lâddan beşbin yıl önce Sümer Babil ziraatinin esasını ve hububat üşitlerini tanımayı ve onlardan ekme ve bira yapmayı Mısır'a Sami muhacirler (Sümerliler olacak) götürdüler. Bu millet Hiye-roglif yazısını da başardı. E. Huber dan Trank offer s. 137. Amun Güneş Tanrı, yalnız Mısır'da yalnız Mezopotamya'da değil Hind de de yayıyordu. Ona vedalar Om diyorlardı. Türkler Oma dediler. E. Huber Om adının nasıl anıldığını şöyle hikâye eder: "İki rahani nit ve ilâhi okur ve kor o, okumayı Om ile karşılar, Das Trank offer s. 174). E. Huber bu Om'un Hind - Avrupa dillerinde dualarda söylenen Amen olduğunu ilâve eder. Biz bunu amin olarak kullanırız ki eski Amun'dan başka bir şey olduğunu kimse iddia edemez. Ve Amun Güneş Tanrıdır. Çünkü Güneş - Dil Teorisi bize onu aşağıdaki analiz kaidesi ile apaçık göstermekte ve ışıltatmaktadır.

(1) (2) (3)

Amun = ağ + am + un

(1) ağ = ana kök olarak kuvvet, kudret ve ışıktır.

(Sona 2. inci sayfada)

Fıkra:

25 Mart 1920

Eski bir kitabı karıştırırken, aradan 25 mart 920 tarihli solgun İstanbul gazetesi düştü. Sanki uzak asırdan bir hikâye okur gibi, sayfaları gözden geçirdim.

Birinci havadis: "Ahvali siyasiyenin aldığı son şekil ve cereyan üzerine zati hazreti padişahi dün sadrîsbak Damad Ferid Paşa'ya sarayı hümayunlarına davet ederek badelistişare kendilerine makamı sadareti teklif buyurmuşlardır."

Paris'ten bir telgraf: "Lloyd Corc zati şahanenin İstanbul'da ibkasını istemek üzere gelmiş olan Hind müslüman heyetine verdiği cevapta, müslümanların Türkiye için şefaati istemelerini anlamadığını söyleyerek, Almanya ve Avusturya'ya yapıldığı gibi, Türkiye için de adil olacağını beyan etmiştir."

Londra'dan bir telgraf: "Mösyö Venizelos dün Avam Kamarası hariciye encümeni tarafından dinlenmiştir. Venizelos'un nutku derin bir tesir icra etmiş, mevcut mebuslardan ekserisi Mösyö Venizelos'u tebrik etmişlerdir. Şimdiye kadar parlamento ile münasebetler olmıyan hiç kimsenin, ve bilhassa, bir ecnebi siyasi recülün Avam Kamarasında nutkuna müsaade edilmiş değildir."

Nihayet dördüncü sayfada bir başlık:

Kazanan alıyor!
500 lira mükafatlı cihan komikler müsabakası.

Ve altında şu satırlar: "Kadıköyünde Kuşdili tiyatrosunda komikî şöhretşiar Hasan Efendi ve sanat-kâr Naşid Bey şereflerine 27 mart cumartesi günü gündüz hanımlara gecesi umuma, meşhur komikler imtihan olacak ve 500 lira mükâfatla taltif edilecektir. Hasan Efendi kavuklu, ve Naşid Bey bey-nelmîel 24 taklidlerle sahnede karşı karşıya! Nabii zaman küçük İsmail Efendi pişekar, komik Ali Rıza Efendi aptal vazifelerini deruhde etmişlerdir. [Hasan Efendinin mehareti, Naşid Bey'in zekâveti] isminde kârikadim 3 satatlık orta oyunu! Ayrıca [Solgun çiçek] isimli iki perde drama, kantolar, mükemmel ince saz, Hasan Efendinin leblebici, Naşid Bey'in turşucu kavantoları! Tafsilat el ilânlarında!"

Altında şu sened: "İşbu müsamerere Kadıköy ahali mühteremesinin arzu ve talebi umumileri üzerine tertib edilmiş olup her ikimiz de bir sahnede karşı karşıya bulunacağımıza vâzî imza eyleriz Naşid, Hasan."

Feyz Mohammed Hanın zivaretleri

Afgan Dış İşleri Bakanı Serdar Feyz Mohammed Han dün İş ve Ziraat Bankalarıyla Sümer Bankası ve Yünış fabrikasını gezmişlerdir.

Saat 17 de İngiliz büyük elçiliğinde şereflerine bir çay ziyafeti verilmiştir.

Profesör Dr. Saim Ali Dilmenrenin Güneş Dil teorisi nin mekanizması hakkında yazdığı iki makale, bir iki güne kadar Ulus'ta neşredilecektir.

Bugün saat 15 de

Halkevinde

B. Şevket Memed Ali Bilgiğin

Koşferanıt

Tarih

Ankara'da dün, görünürde, bir "Tarih, dil ve coğrafya fakültesi" kuruldu. Fakat bu işin gerçek yüzü çok daha derin, daha geniş ve daha önemlidir. Fakültenin kurulması bile, şehri gittikçe belirmekte olan "Ankara üniversitesi" ne bizi bir adım daha yaklaştırdığı için, hepimizi sevindirecek bir hâdisedir. Çünkü bu demektir ki, yarın ekonomi, tıp, felsefe v.s. bölümleri de açılınca Türkiye'deki üniversitelerin sayısı ikiye çıkacaktır.

Fakat dünkü törene Atatürk'ümüzün huzurıyla kattığı massif ve eşsiz şeref de gösterir ki, Ankara üniversitesi'nin parça parça ve organik bir yoldan kuruluşunda "Tarih, dil ve coğrafya fakültesi" ni öne almak, bir tesadüf eseri değil, Büyük Önderin millet ve devlet hesaplarına girmiş bir adımdır, bir devrimdir. Bunun böyle olduğunu birkaç yıldanberi sürüp gelen ve Büyük Şef'in doğrudan doğruya kontrolü altında bulunan dil ve tarih hareketleri, araştırmaları ve hamleleri de gösterirse de, dün Kültür Bakanımızla muallim Bayan Alet'in ortaya koydukları tez, bu fakülteyi açmakla türk milletinin önce kendisi dolayısıyla Asya renesansını yapmağa başladığı haberinin "fakülte" gibi asil, ciddi ve diri bir belgeye bağlandığını göstermektedir.

a) Avrupalının elinden çıktığı için, aralık demagogisinin zaman zaman batağına saplanan avrupsantrik ve

tahrif edilmiş bir "insanlık tarihi"; b) Yahudi masallarının uçuca getirilmesinden meydana gelmiş bir "Kıyası - enbiya";

c) Arab millî tarihini içinde toplamış bir "İslâm tarihi";

d) Bir milletin gücüyle bir imparatorluk kurduktan sonra onu bir sülele zihniyetinin daracık ve kokmuş zindanında boğan bir hanedanın "Osmanlı tarihi".

İşte dün, Ankara halk evi'nde milletin zorlu bir tekmesi ile yıkılan eklektik tarih hervansarayı budur.

Bir millet kendi öz benliğine dönüyor. Kaç zamandır bu hâdise, kâh savaşın zafer meydanlarını aşarak, kâh teokrasî'nin kör fanusunu söndürerek, kâh kadını insanlık tahına oturtarak, kâh istismarcı bazarın karşısına genç türk endüstrisinin tüten fabrika bacalarını dikerek bölüm - bölüm, renk - renk ve hep aynı önüne geçilmez canlılık ile inkişaf etmektedir. Perdeler değişmektedir. Fakat mevzu birdir: Türkün kayıtsız şartsız kurtuluşu.

Dün, Atatürk, türkün kültür ocaklarından birini daha kendi eline yaktı.

"Tarih, dil ve coğrafya fakültesi", "insanlık tarihi" ni "Türk tarihi" ile beraber yazmağa başlamış demektir. Burhan BELGE

"Ulus,, un Dil Yazıları

(Başı 1. inci sayfada)

(2) + am = ektir. Kökün anlamını kendinde gösteren süje veya objenin ifadesidir.

Ağ + am = aġam = am = kuvvetin kudretin ışığın kendisinde toplandığı tecelli ettiği şey veya kimse demek olur.

(3) un = ektir, anlamın süje veya obje ile olan bitişikliğini ve en yakın sahada bir ilgisini gösterir.

Şu halde Amun: Kuvvetin kudretin ve aşırın özünde ve muhitinde görüldüğü bir obje demek olur. İlk Türk bu yüksek vasfı ilk defa olarak güneşte görmüş ve ona yani güneşe öyle de hitap etmiştir.

Frikyahlar; Amas diye bir tanrıya taparlardı. Galiba Amazonların adı da bu Güneş tanrı ile ilgilidir. Bunda şüphe etmemek lâzımdır. Onlar o adı taşıyan bir Türk kabilesi idiler, ilk yerleştikleri ve merkez ittihaz ettikleri yere de Amasya dediler. Amazonlar tarihine manasız efsanesini anlatmağa çalıştığı yalnız kadınlardan mürekkep bir kabile değildi. Onlar erkeği ile kadını ile gayet cesur bir Türk kabilesi idi. İzmir ve başka yerlere yapmış oldukları rivayet olunan hücumları bu Türk kabilesinin yalnız kadınları tarafından yapılmış değildir. Onlar kadın ve erkek hücumu kalkarlar, fakat kadınlar daima ön safı tutarlardı. Bugün dahi yurd ve istiklal davasında Türk kadınının aynı safta tutmadığını ve aynı şeyi yapmadığını söyleyecek bir kimse bulunamaz.

Şarkî yurdan topraklarının, cenubu şarkisinde oturan Moaplılar kamer tanrıya Kamos adıyla taparlardı. O, onlarca baş tanrı idi ve kendi soy adlarını (Beni amon) olarak kabul eden cenup komşuları Ammonlular ise bu soy adlarını eski arapların, batmak çağındaki ay (hilâl) demek olan Amm ismine kadar çıkarırlardı. E. Huber s. 143.

Şimdi gerek güneş, gerek ay demek olan bu kelimelerin hepsini alta gelmek şartıyla ve Güneş - Dil teorisine uydurarak analiz edelim:

(1) (2) (3)

Amas = ağ + am + as
Amazon = ağ + am + az + on
Kamos = ak + am + os

[1] Etimoloji, Morfoloji ve Fonetik bakımından Türk Dili s. 34.

Amm = ağ + ağ + am.

Yukardanberi verdiğimiz izahlarla artık anlamış olduğumuz gibi (ağ + am + as) = (aġamas) = amas işğın oldukça uzak bir sahada bir obje veya süje üzerinde görüldüğü demek olur ki, bu suretle güneşten başka bir obje düşünmek ve aramak lâzımgelir. Bunun da ilk insanlara göre ay olduğuna şüphe yoktur. Nettekim Amazonlar ve Komanlar âyinlerini ay aydınlığında yaparlardı.

Amazon isminde fazla olan üçüncü (. + z) unsurunun (. + s) ile bir kategoride geldilini ve aşağı yukarı aynı rolü oynadığını biliyoruz. Bu kelimenin dördüncü unsuru olan on (. + n) eki anlamı süjenin kendine ve yakın muhitine getirdiği için kelimeyi daha fazla şahsileştiriyor.

Akamos'a gelince = birinci unsuru olan (V. + K.) ile (V. + ğ) arasında bir fark yoktur. Çünkü (insanlar, birbirine güneşi göstermek veya anlatmak için = ağ, ay, ag, ak, ah [2] kelimelerini kullanıyorlardı.

Yurdumuzda Am ve Amaslı isimlerden bazılarını alalım:

Amas-ya = ilbaylık
Amas-ra = kasaba
Amar-at = Niğde, Aksaray, köy
Amar-iç = Erzincan, Kigi, köy
Am-ut = Beyazıt, Aleşkirt
Am-har = Konya, Ereğli
Am-ildos = İstanbul, Bakırköy köy.

Am-im = Diyarbakir köy
Amman = Muş

Amara = Mardin, Midyat
Amran = Malatya, Arapkir

Bu isimlerden meselâ Muş'un genç kazasında Amman ile Arap ilindeki Amman'ın aynı anlamda olduğunu ve aynı insanlar tarafından konulduğunu kabul etmek kadar ilmi bir hareket olamaz. Nettekim Mardin'in Diyardin kazasında dahi Ammara köyünün adını Şam'ın bir mahallesi de (Ammara) mahallesi taşımaktadır. Şu köy adlarını da bu kategoriye sokabiliriz

Em-evi = Tokat, Erbaa köy
Em-ert = Amasya, Merzifon
Em-erye = Antalya, Akseki
Gordon childe Mısır'ın ilk çiftçilerini anlatırken bu "Emeri" ismini de anar, ve der ki:

[2] Etimoloji, Morfoloji ve Fonetik bakımından Türk Dili s. 11.

İÇ HABERLER

İSTANBUL TELEFONLARI

İstanbulun yolları için bir proje

İstanbul, 10 — İstanbul vilâyet yolları için yapılan beş yıllık projenin bu yıl mutlaka tamamlanması için tedbirler alınmıştır. Bu yolların simdiye kadar yüzde yetmiş bitmiştir.

Müzedede para koleksiyonu

İstanbul, 10 — Mühassıs heyet müzelerdeki eski paraların tasnifi işini bitirdi. İçlerinde Bizans imparatorluğunun ilk devirlerine aid paralar da bulunan bu sikkelerden mükemmel bir koleksiyon hazırlanmaktadır.

İstanbulda sis

İstanbul, 10 — İstanbul bu sabah tanberi gayet kalın bir sis tabakası altındadır. Sis bütün gün devam etmiş ve akşam altıdan sonra açılmıştır. Vapur seferleri büyük teahhürlerle yapılmıştır.

Gazi terbiye enstitüsünde

Gazi Terbiye Enstitüsünde haftalık konferanslar verilmeğe başlamıştır. Önümüzdeki pazartesi günü öğleden sonra 20.30 da mebuslarımız da B. Selim Sırrı Tarcan ilk konferansı verecektir.

Sınay'ın bronz ve bakır taşı, Noby'a'nın altını... yanında Suriye'nin ve Emiri'nin çam fıstık ağaçları yukarı Mısır'a kadar girdi. "L'orient préhistorique s. 76" Gordon childin bahsettiği bu Emiri şüphesiz ki bizim Emiri değildir. Fakat isimler morfoloji ve fonetik bakımından tamamıyla aynıdır. Ve Erbaa kazasının Emiri köyü de ulu çam ormanlarının eteğinde uyuklayan ilk ve tatlı bir köydür.

Not: — Konumuz esasen toponomik olduğu için sözü bu yolda uzatmamızda hiç bir tehlike yoktur. Ve elde Güneş - Dil Teorisi gibi kuvvetli bir ışık kaynağımız bulunduğuna bizi bunaltacak belli başlı bir tehlike ile de karşılaşamayacağımızı sanırım. Onun için tetkik ve analizimize devam edebiliriz:

Mahan = Bilecik köy
Mahanda = Erzurum

Maha = Samsun - Çarşamba köyleri de bu kategoriye girer, çünkü bunların da etimolojik şekillerinde ağ + am esasını buluruz meselâ:

Mahan = ağ + am + ah + an + . + Mahanda

• = ağ + am + ah + an + ad + ağ
Maha = ağ + am + ah + ağ

dir ve hepsinde de ana kök (ağ + am) = am'dir.

Gordon childe eski Mısırda bir Magan'dan haber vermektedir. Bu Magan'ın bizim Mahan'ın kendisi olduğu meydandadır. Her ikisinin etimolojisini üstüste yaparsak bu hakikat alana çıkar, her iki kelimenin de etimolojik şekli şunlardır:

(1)

(2)

(3)

(4)

Mahan = ağ + am + ah + an

Maġan = ağ + am + ağ + an.

(ağ + am) = aġam = am yukarıda görüldüğü gibi kuvvet ve kudretin işğın kendisi, işaret ve remez idi. Üçüncü unsur olan (ah, ağ) ise her bakımından birbirinin aynı olan eklerdir.

Fakat bu isimlerde başka anlamlarda arıyabiliriz. Gordon childe eski Mısır'daki Maġan'ın su kıyısında olduğunu anlatıyor, profesör, Elam ve Mezopotamya kahramanı olan Kılğamiş'in Nil nehri ile Kızıldeniz arasındaki çöllerde de yaşadığını anlattıktan sonra (bu efsane Mısır'a deniz yoluyla ve Maġan kırlarına getirilmiştir. L'Orient préhistorique s. 115) diyor. Şu halde Maġan ve Mahan gibi isimlerde su ve sahil anlamı doğurur. İsimleri bu bakımdan analiz edelim:

Yüksek mektep mezunları

Askerliklerini nasıl yapacaklar?

Yüksek mektep mezunlarının askerlik hizmetleri hakkında müstesarlar komisyonu tarafından verilen karara göre Sü Bakanlığınca hazırlanan kanu layihası Başbakanlığa verilmiştir. Bu layiha esaslarına göre yüksek mektep mezunları, mektebi ikmallerini müteakip gelecek olan I ikinciteşrinde talep ve müraaatlarına bakılmıyarak askerlik vazifelerini ifaya davet olunarak ihtilâf sübay mektebine sevk edileceklerdir.

Bu surette yüksek mektep mezunlarının süratle askerlik vazifelerini ikmal ederek devlet hizmetine girebilmeleri temin edilmiş olacaktır.

Türkofisin dış kolları

Ekonomi Bakanlığı tarafından dış ticaret işleriyle uğraşmak üzere kurulan Türkofisin, memleket haricinde 14 yerde mümessili vardır. Bu mümessillikler; Moskova, Atina, Berlin, Iskenderiye, Londra, Madrid, Paris, Prag, Roma, Vaşington, Tokyo, Viyana, Bükreş ve Hayfadadır.

Polislerin imtihanları

Dün Ankara vilayeti merkez kadrosundaki polislerimizin üçüncü komiserliğe terfi imtihanları yapılmıştır. İmtihanlara 65 polis girmiş ve Emniyet direktörümüz Sadri Akabizzat imtihan salonunda hazır bulunarak kendilerine nezaret etmiştir. Bu imtihanlara girmek için polislerin, polis okulundan çıkmış ve üç yıl polis hizmetinde çalışmış olmaları lazım gelmektedir.

İmtihan; usulü cezaîye, ceza kanunu, hukuku düvel, kavanin ve nizamata, terbiyeî meslekiye ve tabikatrı cezaîyeden yapılmıştır.

Hukuk ilmini yayma kurumundan:

Halkevi konferansları sırasında

Ankara Halkevinde

hazırladığı konferansların beşincisini

Bugün (11-1-936) saat 15 de Ankara Hukuk Fakültesi profesörlerinden

B. şevket Mehmet Ali Bilgişin

verecektir. Mevzu: "Ticaret serbestisini tenkid edici âmilin hukuk bakımından tetkiki, dir.

(1) (2) (3) (4)

Mahan = ağ + am + ah + an

(1) ağ = köktür. Su anlamıdır.

(2) + am = ektir kök anlamını temsil eder.

(3) ah = kök mefhumunu tamamlar. Şu hale göre:

Ağ + am + ah = aġamah = Mah = tam manada su demektir (bu kelimenin son konsonu düşerek yalnız ma biçimini su anlamına olarak bugünkü arap dilinde buluyoruz).

(4) + an = anlamı obje veya süjenin bitişikliğine ve yakın muhitine getiren ektir ve böyle olunca: Mahan, Maġan, Mahanda ve Mahaya tamamıyla sahilde, su ve su kıyısı ile yakından ilgili bir yerde bulunmak tabiidir.

(Arkası var)

Ekonomi Bakanlığının

İş ve vazifeleri

nizamnamesi

Ekonomi Bakanlığı teşkilâtına dahil idarelerin iş ve vazifeleri hakkındaki nizamname Bakanlar Heyetine kabul edilmiştir.

Nizamnamede müstesarlık, teftiş heyeti reisliği, umum müdürlük, müdürlük ve büroların vazifeleri ayrı ayrı gösterilmiştir. Bu nizamname ile Ekonomi Bakanlığı müfettişliği için evelimide müfettiş muavinini olabilmek, iki senelik sitaj müddetini ikmalden sonra ehliyet imtihanını geçirmek şart koşulmaktadır. Müfettiş muavinleri imtihan ile almak ve imtihana girebilmek için de ekonomi ile alakalı yüksek mekteplerin birini bitirmiş ve yaşı 22 den az 30 dan çok olmamak lazım gelmektedir. Müfettiş muavinlerinin terfileri kadem üzerinden yapılacak, müfettişlerin bir sınıftan diğer sınıfa geçebilmeleri kadem ve ehliyet itibarıyla olacak, iki sene müfettişlikte çalışmayan bir müfettiş yukarı sınıfa geçemeyecektir.

İştirak edeceğimiz sergiler

Ekonomi Bakanlığı, bu yıl muhtelif memleketlerde yapılacak sergilerden yalnız Filistin'deki Telaviv sergisine iştirake karar vermiştir. Burada içinde mihli mahsullerimizin teşhir edileceği, güzel bir pavyon kurulacaktır. Bundan başka pavyonun cephesine büyük bir Türkiye haritası yapılacak ve sönüp yanan elektrik ziyalarıyla milli mahsullerimiz ve yetiştikleri yerler gösterilecektir.

Ayaş ilk okul pansiyonu

Ankara kültür direktörlüğünce üç sınıflı köy okullarını bitiren köylü çocukların ilk tahsilini tamam olarak görebilmeleri için Ayaşta bir pansiyon açılmıştır. Tecrübe mahiyetinde olan bu teşebbüs muvaffakiyetli netice verdiği takdirde, gelecek yıl bütün kazalarda böyle pansiyonlar açılacaktır.

24 senede denizden kurtarılan insanlar

Tahlisiye umum direktörlüğü teşkilatı tarafından 1911 den 1934 yılı sonuna kadar, sahillerimizde 24 senede içinde 5.277 insan kurtarılmıştır. Bunlardan 2173 ü büyük ve 968 i istiklal savaşları yıllarında kurtarılmıştır. En çok 1918 senesinde, 994 kişi ve en az 1921 de 19 kişi tahlisiye vasıtalarından istifade etmişlerdir.

Halkevinde konferans

Ankara ilk okul öğretmenleri için Kültür Bakanlığı tarafından tertip edilen konferansların üçüncüsü; çocuk ruhiyatı mevzuu üzerinde bugün Halkevinde Gazi Enstitüsü öğretmenlerinden B. Ziva Talat tarafından verilmektedir. Konferanslara öğretmenlerden başka arzu edenlerin de gelebilecekleri bildirilmektedir.

İzmirde üzüm borsasının durumu

Türkofise gelen malûmata göre, son on beş gün içinde İzmir borsasında üzüm satışları durgunlaşmıştır. Buna sebep, Noel yortusu günlerinde, dış pazarlardaki üzüm alıcılarının ikinci ellerden ihtiyaçlarını temin etmeleridir. Maamafih bu yıl rekoltesinin mühim bir kısmı satılmış bulunmaktadır. Tarıf üzüm kurumu ile inhisarlar idaresi, lüzum gördükçe, ihtiyaçları nisbetinde üzüm satın almaktadırlar. Yortu geçmiş ve dış pazarlardaki alıcılar ellerindeki üzümü sarfetmiş olduklarından borsanın bugünlerde hareketlenmeğe başlayacağı kuvvetle tahmin edilmektedir.

Silah satışı

Hakkında amerikan senatosunda yapılan tahkikat

Vaşington, 10 (A.A.) — Tahkikatına devam eden senato levazım komisyonu, Beyaz saray ile dış işleri bakanlığı ve hazineden gelen gizli vesikaları gözden geçirmiştir. Eski cumhurbaşkanı Wilson'un 1915 de ani bir şekilde İngiltere lehine dönüş sebepleri bu vesikalardan anlaşılacaktır.

Bu vesikaların en mühimi eski hazine sekreteri Kado'nun bir mektubudur. Sekreter, bu mektubunda, sterling lirasının boyuna düşmesinin Amerika ticaretini tehlikeye koyduğunu ve harb eden devletlerin Amerikadan borç para almaları hakkında konulan yasanın kaldırılmasını tavsiye ettiğini yazmaktadır. Mektub şöyle bitmektedir:

"İngiltere her zaman en iyi müşterimiz olmuştur. Ve elan da öyledir."

Komisyon toplantısında bulunan Morgan bankasının eski sahibi B. Vidney, bu bankanın 1918 de Amerika hükümetinin yardımı ile 194 milyon dolarlık hususi İngiliz borçları teadiye etmiş olduğunu söylemiştir.

Mogolistan sınırında hâdiseler çoğalıyor

Moskova, 10 (A.A.) — Alman haber alma bürosundan: Tas ajansının Kaba-rovsk'ten aldığı haberlere göre, dün Mançuri - Sovyet sınırında yeni bir hâdiseler olmuştur. Hududu geçen bir japon tayyaresi, Sovyet topraklarında mecburi bir iniş yapmıştır. Tayyare içinde bulunan iki japon ile iki Sovyet askeri arasında ateş teati edilmiştir. Japonlardan biri yaralanmıştır. Tabhikata başlanmıştır.

Moskova, 10 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Son zamanlarda Mançuri ordusundan kaçan bazı kumandanlar, Sovyet topraklarına geçmişlerdir. 26 ilkkânunda bir Sovyet sınır devriyesi, Sovyet topraklarında aslı çinli olan bir mançuri zabitanı yakalamıştır. Atı ve tüfeği ile, üzerinde japon askeri üniforması olduğu halde yakalanan zabıt, japonlara hizmet etmemek için kaçtığı söylemiştir.

31 ilkkânunda da Novoaleksevka bölgesindeki Mançuri müfrezesinin astegmeni ile bir küçük zabıtı yakalanmışlardır.

Bunlar güya japon aleyhtarı oldukları için japon zulmünden korkarak kaçtıklarını söylemişlerdir.

27 ilkkânunda Ekaterino Nikolovsk bölgesinde hududu geçen bir çinli yakalanmıştır. Doğu şimalindeki halk ordusu birinci fırkasının kumandanı olduğunu söyleyen bu çinli, japon mançuri kıtalarına karşı mücadelede bulunmakta idi.

Bütün yakalananlar, muhafaza altına alınmışlardır.

Moskova, 10 (A.A.) — Tas ajansı dün Pokrovka köyü yakınında Sovyet topraklarına inen japon süel tayyaresindeki iki japonun, kendi ateşlerine mukabele eden sınır muhafızları tarafından yaralandığını ve Vorosilof şehriden tedavileri için doktor ve ilaç gönderildiğini bildirmektedir.

Sovyetler birliğinin protestosu.

Tokyo, 10 (A.A.) — Sovyet Büyük elçisi B. Yurenef japon tayyarecilerinin Sovyet - Mançukuo sınırını geçmelerini bugün Bay Hirota nezdinde protesto etmiştir.

Domei ajansının öğrendiğine göre, B. Hirota bir sınır tashihihinin lüzumlu olup olmayacağını gözden geçirmek vadinde bulunmuştur.

B. Yurenef Japonya ile Almanya arasında bir askeri anlaşma yapıp yapılmadığını sormuş ve B. Hirota da "hayır," cevabını vermiştir.

Sovyet merkezi icra komitesinin ikinci toplantısı

Moskova, 10 (A.A.) — Sovyet Rusya merkez icra komitesinin ikinci toplantı devresi bugün Kremlin sarayında Kalininin bir nutku ile açılmıştır.

Molotov söylediği büyük bir nutukla 1936 ekonomi planını anlatmıştır.

DIŞ HABERLER

İTALYAN -- ETYOPI HARBI

General Graziani, Tigredeki habes baskısını hafifletmek için taarruza geçecek

Londra, 10 (A.A.) — Yağmakta olan şiddetli yağmurlar şimal cephesindeki italyan ve habes kuvvetlerini hareketsizliğe mecbur etmektedir. Buna mukabil, cenupta, Kerelle ve Gibide, ve Gorahai garbında çarpışmalar olduğu haber verilmektedir.

Adisababada sanıldığına göre, General Graziani bu şehir istikametinde kuvvetli bir taarruza geçecek ve Tigre üzerindeki habes tazyikini bu suretle hafifletmeye çalışacaktır. Röyter ajansının Adisababadaki aytarı şu telgrafi yollamıştır:

General Graziyani ne yapmak fikrinde

Buradaki bitaraf müşahitlerin umumî kanaatine göre, general Graziyani Dolodan Ginir şimali garbisine doğru ve Adisababaya müteveccihen kuvvetli bir taarruz hareketi tasarlamaktadır. Söylenildiğine göre Ginirde ve Gorahainin yüz on kilometre garbında çetin çarpışmalar olmuştur. Resmen haber verildiğine göre Babi valisi Maç Beynemerin Deccaz kuvvetleri Kerellede bulunan bir italyan kıtası ile çarpışmış ve birçok italyanı öldürmüştür.

Buradaki umumî kanaat şudur: General Graziyani Harrara doğru yapılacak bir taarruzun şimdî imkânsız olduğunu anlamıştır. General, böyle bir taarruzdan vazgeçerek bütün kuvvetlerini, hafif habes kuvvetlerinin işgali altında bulunan Babi ve Siamo vilayetlerinin zaptı için toplamaktadır. Dolo ve Ginir arasındaki yerler ârizasız ve aşılması kolaydır. Buna karşı Ginir ile Adisababa arasında bulunan dağlık ve ârizalı bölge, aşılması son derece güç olan tabii bir engel teşkil etmektedir.

İtalyanlar Şebeli yaylasından ilerleyecekler

İtalyanlar Ginir üzerine bir taarruza geçerse, Şebeli nehri yaylasını takip edeceklerdir. İtalyanların Ras Desta kuvvetleri üzerine yaptıkları devamlı hava taarruzu bu kuvvetlerin maneviyatını bir dereceye kadar sarsabilmiştir. Fakat, gerek Ras Desta ve gerekse Ras Beynemer'in kumandasında harb eden askerlerin cesareti ciddi bir şekilde kırılmış değildir. General Graziyaninin bir taarruz takdirinde bu muharibler, çete muharebesi yaparak italyanları tehlikeli bir şekilde yorabileceklerdir. Şimal cephesinde Tembien bölgesinde ve Takazze nehri boyunca yapılan çarpışmalarda muvaffakiyet elde etmiş olan habeslerin maneviyatı yükselmiş bulunmaktadır.

Şimal cephesinde

Şiddetli yağmurlardan dolayı Desie de kalmaya mecbur olan imparator, yakında Tigre cephesine hareket edecektir. Habeslerin Makalleyi yeniden işgal için harekete geçmeleri beklenmektedir. Bu arada, şimali garbide, aynı tutulmasından faydalanan habes kuvvetleri italyan hatları arasına sokulmuşlardır. Doğru bir kaynaktan haber alındığına göre, Ras İmrü Takazze nehrini aşarak şimdî Mideri vadisini takip etmekte olan habes muhariblerinden mürekkep kıtaları şimale yollamıştır. Ras İmrünün sağ cenahı ise Ras Seyumun kuvvetleriyle irtibattadır. Öteki habes kuvvetleri ile birlikte hareket eden bu iki ordu, şimali şarkî istikametine doğru yürümeye başlayacaktır. Muhtelif habes kuvvetlerinin bu danışıklı hareketi Makalle ile Adua arasındaki italyan münakale vasıtalarına karşı ciddi bir tehlike ve tehdit teşkil edecektir. Harrardan bildirildiğine göre, bir muharib koluna kumanda eden Maç Deccaz Dağalmada vararak Ras Nasibu kuvvetlerine katılmıştır.

Ay tutulması üzerine yapılan nümayişler

Adisababa, 10 (A.A.) — Havas bildiriyor: Anlatıldığına göre evvelki akşamki ay tutulması birçok fevkalâde nümayişlere sebep olmuştur. Habesler, böyle hâdiseleri, uğursuz bir takım şeyler olacağına ve bilhassa kan döküleceğine âlâmet sayarlar. Evvelki gün habesler, Yuda arslanını hiddetle dimdik olmuş ve tırnaklarını çıkarmış bir vaziyette görmüş oldukları zannına kapılmışlardır.

Vaziyet elverişli olduğu zamanlarda Yuda arslanının muhteşem mehabeti içerisinde ve fakat sakin olarak görülür.

Birçok gruplar, bağırarak, şarkı söyleyerek Adisababa sokaklarında dolaşmışlardır. Halk, imparator sarayının önünde dua etmiştir.

Ay tamamıyla meydana çıkınca herşey yoluna girmiştir.

Mısır, İtalyayı protesto etti.

Londra, 10 (A.A.) — Kahireden bildirildiğine göre, Mısır hükümeti, italyan hükümetine bir nota yolluyarak Mısır kızılarmın Degabur yakınında bombardımanından dolayı protesto etmiştir.

Dagabur bombardımanı hakkında italyan tebliği

Roma, 10 (A.A.) — Dagabur'un hava bombardımanı hakkında şu resmi tebliğ neşredilmiştir:

Yabancı gazetelerin yaydığı bir habes tebliği italyan tayyarelerinin 4 sonkânun sabahı içinde iki mısırlı bulunan bir seyyar hastaneyi bombardıman ettiklerini bildirmektedir. Somali italyan kumandanlığından gelen raporda bu haberin ve buna müteallik verilen tafsilâtın katiyen asılsız olduğu bildirilmektedir. Habeslerin iddia ettiklerinin tersine olarak, italyan tayyareleri bazı habes muhariblerinin arsulusal kaideleri bozarak hastaneye sığınmak üzere oraya

Fransa

Akdeniz donanmasının durumu
Paris, 10 (A.A.) — Pöti Pariziyen gazetesi, Akdenizde bir tehlike halinde Fransanın alabileceği müdafaa tedbirlerini anlatıyor:

"Fransa, halen, bütün birinci filoyu Akdenizde bırakmakla iktifa etmektedir. Eğer, ingilizlerin yaptığı gibi bu denizde fevkalâde durum ilân edecek olursa, evvelâ bu birinci filonun ve üçüncü ve dördüncü deniz fırkalarının mürettebatını tamamlaması, yani bir krüzazörle, üç torpido muhribi, yedi torpido ve 25 denizaltı gemisini harb edecek hale koyması ve sonra da 6.000 kişiye yükselen mürettebatı silah altına çağırması icab edecektir.

Bundan başka Tulon ve Bizert harb limanlarıyla Kot Dazurdeki ve şimali Afrikaındaki bütün tecim limanlarını müdafaa haline koymak ve bunları ağ ve torpidolarla teçhiz etmek, sahil muhafaza hizmetleri teşkil etmek icab edecektir.

Bu yüzden, donanma için mühim miktarda ihtiyat efradını silah altına çağırarak ve sahil müdafasını 10.000 kişiye yükseltmek suretile kuvvetlendirilmektedir.

Fransa, Alp hududunda kısmî seferberlik yaparsa, cenubu şarkisinde bulunan birinci ihtiyat fırkası ile belki de ikinci ihtiyat fırkasının bazı sınıflarını silah altına çağıracaktır. Fransa, hududdaki bütün italyan ulusunun harb zamanında gibi yaşamakta olduğunu göz önünden uzak tutmamakla beraber, Fransada da buna benzer bir tedbire müracaat edilmesi mevsimsizdir. Fransızların, bu tedbirlerin gecikmeksizin tatbik edilebileceğinden emin olmaları kâfidir.

doğru gittiklerini görmüş olmalarına rağmen hastane civarına bomba atmamışlardır.

Dolo çarpışmalarını kim kazandı?

Adisababa, 10 (A.A.) — Röyter ajansından: Dolo bölgesinden biribirini nakzeden bir takım haberler gelmektedir. Dolo'daki habes hükümeti erkânı Kerelle'de italyanlara karşı habeslerin bir zafer kazanmış olduklarını iddia etmektedirler.

Güvenilen kaynaklardan bildirildiğine göre Dolo yakınında şiddetli muharebeler olmuş ve her iki taraf ağır kayıplar vermiştir.

İtalyanların birkaç mil ilerlemiş oldukları sanılıyor.

Ras Desta, yardımcı kıtalar istemiştir. Otuz beş bin Vallamas ile Kolos, Sidomoya doğru ilerlemektedir.

Habesler altı tank almışlar

Adisababa, 10 (A.A.) — Röyter ajansından: Buraya gelen bir habere göre, Gorahaiye aşağı yukarı 50 mil uzakta Kerellede Bali valisinin kıtaları ile bir italyan kuvveti arasında geçenlerde yapılan çarpışmada habesler altı tank zaptetmişlerdir.

İtalyanlardan dokuz mitralyöz ile birçok mühimmat da zapt edilmiş olduğu ve bir italyan subayı yüzlerce askerinin telef oldukları da haber verilmektedir.

İsveç kızılarmının bombardımanı yolsuzmuş

Adisababa, 10 (A.A.) — Havas bildiriyor: İsveç seyyar shiye heyetinin bombardıman edilmiş olduğu yere gitmiş olan arsulusal kızılarm delegesi Dr. Jüno, Cenevreye bir rapor göndermiştir. Mumaileyh, bu raporunda İsveç shiye heyetinin tayyareler tarafından mükemmel görülebileceğini ve binaenaleyh bombardımanın arsulusal kanunlara aykırı bir hareket olduğunu beyan etmektedir.

İtalya

Habesistana yenilirse Avrupadaki nüfuzu nasıl korunacak

Londra, 10 (A.A.) — Bay Musolininin Habesistanda herhangi bir muvaffakiyetsizliğe uğraması takdirinde İtalyanın Avrupadaki nüfuzunun ne suretle korunacağı meselesi dış işleri bakanlığı mahfillerini çok meşgul etmektedir.

Bundan dolayı bu ayın yirmisinde Cenevrede toplanacak olan zecri tedbirler komitesinin petrol üzerine ambargo konulması tarihini geriye atması ihtimali vardır, çünkü B. Ruzvelt o tarihe kadar kâfi salâhiyetleri almış bulunmayacaktır.

Bundan başka, Londradaki İsveç mahfilleri, Dolo bombardımanının öcünü almak istiyormuş gibi görünmek için İsveçin ambargo konulmasını istemek tasavvurunda olmadığını bildirmektedirler.

Buna karşı Sovyetlerin ambargo konulması lehinde müdahalede bulunmaları ihtimali yok değildir.

Bununla beraber B. Eden ile Sovyetlerin Londra büyük elçileri Bay Maiski arasında ilk görüşmede her iki tarafın hâdiseleri hızlandırmak arzusunu göstermiş oldukları sanılmaktadır. Japonların deniz konferansında anlaşmadan kaçınmalarıyla ehemiyeti bir kat daha beliren uzak şark meselesinde de karşılıklı olarak ihtiyatlı davranılmakta olduğu sanılmaktadır.

Nihayet ingiliz yüksek mahfilleri, Almanyanın geniş ölçüde silahlanmasından çekinmektedirler.

Bütün bu sebeplerden dolayı Cenevre kurumu 20 kânunusani tarihinde petrol üzerine ambargo konulma

Deniz konferansında

İngilizlerin kabulü bir yanlıştıktan sonra çıkmıyor?

Londra, 10 (AA) — Röyter bildiriyor: Dün japon ve ingiliz deniz delegasyonları arasında, japon teklifinin yeni den müzakeresi hakkında cereyan eden görüşmelere dair burada "müşterek azami had hakkındaki müzakerenin tekrar görüşülmesine amade olmak, ile "bunun kabulüne amade bulunmak, arasında belli bir fark olduğu kaydedilmektedir.

Röyter'in öğrendiğine göre, İngilterenin deniz müsaviliğine dair olan japon talebinin önümüzdeki durumu zayıflamıştır.

Konferans mahfillerinde dün akşam konferansın durumu her zamankinden karanlık görülmekte ve bu çıkmanın uzun müddet önüne geçilemeyeceği korkusu hüküm sürmekte idi.

Japon tabiyesinin konferansı, evvelki gün münakaşa edilen "malumat teatisi, meselesi yüzünden değil, "müşterek azami had, meselesi yüzünden in kıta uğratmak olduğu zannedilmektedir.

Paris, 10 (A.A.) — Paris gazeteleri, deniz konferansının müsbet bir neticeye varması ihtimali hakkında bedbin görülmektedirler. Eko dö Pari gazetesinde bu hususta fikir yürüten Pertinaks diyor ki:

"— Bu konferansın muhtemel bir sonucu, İngiltere ile Japonya arasında sıkı bir işbirliği kurulmasıdır. Hususi bir kaynaktan haber alındığına göre ingiliz deniz bakanlığı B. Eden Dış Bakanlığa tayin edilelidenberi bu hususu ehemiyetle gözden geçirmiştir."

Balkan Antantı

Ekonomi konseyi ayın 17 sinde toplanıyor.

Bükreş, 10 (A.A.) — Balkan antantının ekonomi konseyinin bir kararı ile mezkûr antant 17 son kânunda Bükreşte bir toplantı yapmağa çağırılmıştır. Sanıldığına göre Balkan antantı devletleri arasındaki ekonomik mübadelelerin inkişafı ve turizm hakkında olan plân müzakere edilecektir.

Petrol ambargosunda

İngiliz kabinesinin göz önünde bulundurması gereken şeyler

Londra, 10 (A.A.) — Morning Post gazetesine göre, gelecek hafta petrol hakkında görüşmelere başlayacak olan ingiliz kabinesi, aşağıdaki noktaları göz önünde bulundurmaya mecbur olacaktır:

1 — Petrol üzerine konulacak ambargo İtalya'yı, geçen ilkkânundan fazla askeri mahiyette karşılıklı tedbirler almağa sevkedecek midir?

2 — Fransız donanmasının hareketleri ve Amerikanın bitaraflık kararı, vaziyeti ne şekilde değiştirmiştir?

3 — Sir Samuel Hor'un kendini müdafaa etmek için verdiği nutuk, Paris sulh projesinden dolayı nefret ve infial duyan efkârı umumiyeyi ne dereceye kadar yatırmıştır?

Deyli Ekspres gazetesinin sandığına göre, İngiltere, petrol ambargosunu kabul ettirmek üzere Cenevre'de ısrarda bulunmayacaktır. Tatbik edilmekte olan tedbirlerin kâfi olduğu ve bir harbla neticelenmesi muhtemel olan yeni tedbirlerin alınmasını lüzumsuz bulduğu söylenmektedir.

Londra, 10 (A.A.) — Sabah gazeteleri tarafından neşredilen haberlerden anlaşıldığına göre ingiliz hükümeti şimdilik petrol ambargosunun leh ve yahud aleyhinde hiç bir karar vermiyecektir.

İran'da

İlk öğretmen okulu açıldı.

Tahrân, 10 (A.A.) — Şehinşah ilk defa olarak beraberinde kraliçe ve prensesler ve bir çok İran kadınları olduğu halde dün ilk öğretmen okulunun açılış resmini yapmıştır.

31 meselesinde kati bir vaziyet alması bile ingilizlerin - Amerikanın düşüncelerine uyarak - umumî bir ambargo konulmuş olarak yalnız muhasemeden önceki miktarlardan fazla petrol verilmemesi teklifinde bulunmaları ihtimali vardır.

KAMUTAYIN DÜNKÜ TOPLAN TISI

Vekiller memur mudur, değil midir?

(Baş 1. inci sayfada)

lerle mülki ve askeri memurlara matuf olması varid görülmekte ve madenin ikinci fıkrasında da bunların kıdemen ve malülen tekaüd olmuş iken vefat edenler olduğu zikredilecek kanunun 25 inci maddesine tevfi kan tekaüd olmuş zevatın yetimlerine tahsis edilecek maaşın sureti tahsisine dair sarif bir hüküm bulunmaması da bu mütaleayı teyid etmektedir.

Her ne kadar mezkûr kanunun birinci maddesinde (Umumi bütçeden maaş alan mülki ve askeri memurlarla ordu ve jandarma zabıtlarına ve... bağlanacak tekaüd maaşlarıyla bunların yetimlerine verilecek maaşlar bu kanuna göre hesap ve tahsis olunur) denilmek suretile yetimlere bağlanacak maaşlarda dahi mezkûr kanunda yazılı nisbetlerin nazarı itibara alınması lâzımgelceği tasrih edilmiş ve 41 inci maddesinde de yalnız terfih zamlarının yetimlere intikal etmeyeceği gösterilmiş ve 63 üncü maddesinin (C) fıkrasında da tekaüd maaşı almakta iken vefat edenlerin yetimlerine vefatı takib eden ay iptidasından itibaren tekaüd maaşının yarısını peşin verileceği gösterilmiş olmasına göre ister kıdemen veya malülen olsun ister hükmen veya kanunun salifülârz 25 inci maddesi mucibince bulunsun tekaüd maaşı almakta iken vefat edenlerin yetimlerine tahsis edilecek maaşlara tekaüd maaşlarının esas tutulması icab etmekte ise de kanunun 49 uncu maddesinin tahdidî mahiyette telâkiye müsaid olan metnine göre bu şekli tatbikte tereddüd olunmakta ve keyfiyet muhtacı tavzih görülmektedir..

Divanı muhasebat encümenine göre:

Divanı muhasebat encümeni mazbatasında "25 inci madde mucibince tekaüd edilmek hakkını haiz iken tekaüd edilmeden vefat edenlerin 25 sene hizmet etmiş itibar olunarak almağa müstahak olacakları birinci derece tekaüd maaşının bu madde mucibince tekaüd edilmiş ve tekaüd maaşını almakta bulunmuş iken vefat edenlerin de aldıkları tekaüd maaşlarının tahsis esası ittihazı muvafık olacağı, bildiriliyordu.

Maliye encümenine göre:

Maliye encümeni ise "25" inci maddeye göre, hizmeti müddeti nazara alınmaksızın tekaüd edilenlerin işbu tekaüd maaşlarının tefsir yolu ile yetimlerine tahsisinin mümkün bulunmadığına" karar vermişti.

Büde encümenine göre:

Büde encümeninin kararı ise Maliye encümeninin aksine olarak "1683 sayılı kanunun 25 inci maddesinde büyük millet meclisi reisliğinde bulunanlarla bilfiil vekillik etmiş olanlara tekaüd müddetini ikmal etmemiş olsalar bile birinci derece üzerinden tekaüd maaşı tahsis olunacağı" mülâk olarak zikredilmesi ictimai mü-

lâhazalara binaen vazii kanunca ismi geçen zatlar hakkında meslekleri memuriyet olsun olmasın maaşı için birinci derecenin ve hizmet noktasından da hizmet müddeti ne olursa olsun en az 25 senelik bir müddetin iltizam edildiği anlaşılacaktır. Olmakla beraber, hukukan mecburi sigorta mahiyetinde olan tekaüd maaşlarının kanunu medeni mucibince mirasçılara intikali iktiza ederken vazii kanun bunu daha dar bir çerçevede dahiline alarak 1683 numaralı kanunun 48 inci maddesinde sayılı mirasçılara hasretmiş bulunmasına göre bu kanunun 25 inci maddesinde bahsolunan maaşlarda bulunmuş olan zatların kendileri için kabul edilmiş olan hakkın 49 uncu maddedeki esaslar dairesinde bunların aylelerine de intikali tabii olduğuna ve muhtacı tefsir bir nokta bulunmadığına" ekseriyetle karar vermişti.

Vekiller memur mudur, değil midir?

Usulüne göre yalnız büde encümeni mazbatası okundu, azadan biri maliye encümeninin bu mevzudaki ayrışık sebebinin izah etmesini istedi. Maliye encümeni adına B. Emin ondan sonra da büde encümeni adına B. Sırrı Day kendi encümenlerinin mazbataları dahilinde izahatta bulundular.

Sonra B. Hakkı Tarık Us (Giresun) vekillerin memur sayılıp sayılmayacaklarını ve memur sayılırsa onların da tekaüd kanunu hükümlerine tâbi olmasının çok tabii olduğunu, vekillerin de bir devlet memuriyeti yapmakta olduklarını söyledi.

Maliye encümeni reisi İhsan Tav (Bayazıt) — Tekäüd kanununun birinci maddesinin mülki ve askeri memurlarla zabıtana verilecek tekaüdü ve yetimlerine verilecek maaşa aid olduğunu, vazii kanunun istisnaen memur olmayan zatlere 25 yılı doldurmasa bile maaş verilebilir dediğini, yalnız bu istisnai hükmün teşmil edilemeyeceğini, ölen vekillerin yetimlerini mahrum bırakmanın hiç doğru olmayacağı tabii olmakla beraber, bunun bir tefsir değil, tesis mevzuu olduğunu söyledi.

Sırrı İçöz (Yozgad) — 25 inci maddenin başlı başına ve Büyük Millet Meclisi reisi ile vekillere münhasır bir madde olduğunu, kendisinin de şahsen vekillik gibi devlet makinesinde mühim bir yer alan değerli zatların yetim ve dullarına maaş verilmesine taraftar olmakla beraber bunun tefsirden ziyade tahsisî ile mümkün olacağını olamayacağını söyledi.

Hakkı Tarık Us — Encümeden sarif bir cevap alamadım. Ben bazı emsal ile biliyorum ki vekâlette bulunanlar, devlet kanunları memur adedilmektedir. Mebuslara memuriyet bahsi üzerine istisnai bir hak olarak verilen vekilliktir. Bu itibarla mesele nin teşkilâtî esasîye encümenince tekiki lâzımdır. Bunun için bir de tak-

rir veriyorum.

B. Mustafa Şeref'in izahları:

Mustafa Şeref Özkan (Büde encümeni reisi) — Tekäüd maaşının mahiyeti devlet tarafından verilen paralara göre bir hususiyet göstermektedir. Bu memurların şahsi hakkının taallük ettiği bir paradır. Devlet memuriyetine girmiş olanların âtisini müemmen kılmak lâzımdır. Bunun için memuriyetten sonraki vaziyetlerini temin etmek düşünülmüş ve iki formül bulunmuştur: Birincisi bazı vazii kanunların tatbik ettiği gibi, memur maaşından kesilerek kapitalize edilir ve kendisine belâhare aylık olarak verilir. İkinci şekil maaşından kesilmez, fakat maaş tahsis edilirken ona göre tertib edilir.

Şahsi hakların hepsi hukuk prensibi mucibince yetimlere intikal eder ve tekaüd hakkı da bunlardan biridir. Kanunu medeninın gösterdiği vereseye intikali şümulü bulan vazii kanun tekaüd hakkının hangi varislere geçeceğini tayin etmiştir.

Tekaüd maaşının bu mahiyetini gördüğü içindir ki öldükten sonra tekaüd kanununun hükümleri kabul ve intikali muvafık gördük. Bu kanun vekillere 25 senelik kıdem de bahsetmektedir. Ve buradaki "kıdemen" kelimesi "hükmen" kıdeme masrutfur. Hakkı Tarık arkadaşım mühim bir noktayı ortaya koymuştur. Nazarı tarif itibarile vekiller memurdur ve âme hizmetinin daimi kadrosunda mevki işgal etmektedirler. Ceza kanununun memurlara karşı yapılan cürümlerde tayin ettiği cezalar vekiller için de kabul edilmiştir. Böylelikle burada vekilin memur olduğu tebarüz ettirilmiştir.

Yalnız vekillerin memuriyetleri bazı zaruretlere icabı olarak memurun kanununa tâbi değildir. Bunların airtakabesi Büyük Millet Meclisine yapılır. Memurların kontrolü ise, Büyük Millet Meclisinden aldıkları salâhiyetle vekiller tarafından yapılır.

Bu itibarla büde encümeni makamdan ayrılmış olan vekillere verilen maaşların çocuklarına da teşmilini ictimai ve hukuki bakımdan lüzumlu görmüştür.

İhsan Tav (Bayazıt) — Mustafa Şeref arkadaşımız nazariyattan bahsetti. Vekillerin devlet memuru olduğunu kabul etsek bile maaşlar, vereselerine intikal eder mi, etmez mi?

Bunun için ne serahat, ne delâlet, hiç bir şey yoktur. "Kıdemen" tabiri 49 uncu maddedeki sarahate göre memurini mülkiye, askeriye ve zabıtan içindir sanırım..

B. Tarık Us'un işin teşkilâtî esasîye encümenince tekikini isteyen takrirı reddedildi ve büde komisyonunun raporu kabul edildi. Necib Asım ve Celal Sahirin hatıraları için birer dakika susuldu.

Kamutay pazartesi günü toplanacaktır.

Hayvanlar vergisi kanunu

Hayvanlar vergisi kanun layihası Kamutayın pazartesi toplantısında görüşülecektir. Layiha üzerinde Ziraat ve Büde encümenlerinde esaslı tetkikler yapılmıştır. Encümenlerde hükümetin teklif etmekte olduğu vergi miktarları aynen kabul edilmiş, yalnız merinos koyununun (tıftık keçisi) vergisi 30 kuruştan 20 kuruşa indirilmiştir.

Büde encümeni mazbatasında hayvanlar vergisinde yapılacak tenzilatın devlet varidatında senede 5 milyon liralık bir noksanlık doğuracağını tebarüz ettirerek bu münasebetle şu mütaleayı serdetmektedir:

"Bu sene memlekette hayatı ucuzlatma ve sıhhi ihtiyaçların teminini kolaylaştırma maksadıyla ve 1935 bütçesinin Büyük Kamutayca kabulünden sonra tuz ve şeker vergi ve resimlerinin ehemiyetli nisbette tenzili sebebiyle de büde varidatında takriben eski istihlak rakamlarına göre 7 milyon liralık bir fedakârlık iltizam edilmiştir. 1935 bütçesinin altı aylık bir tatbik devresinde devletin umum varidat tahsilatında geçen seneye nisbette takriben 2,5 milyon liralık bir fazlalık görülmüş ve tuz ve şeker istihlakının artmakta bulunması, tuz ve şeker resimlerinin indirilmesine rağmen 1935 tahsilatının yekün itibarıyla tahmin edilen miktarı tutabileceği ümidini vermektedir. Layihanın Kamutayca kabulü halinde vergi tenzilinden mütevellit 5 milyon lira raddesindeki noksanın bir kısmını hayvanların artmasıyla ve diğer bir kısmını da bu layiha ile tadad ve yoklama işlerinin daha esaslı ve salim bir şekilde ifasım derpiş edilmiş olmasıyla temin edilebileceği mülahaza edilmekte ve tenzilatın mütevellit farkın kısmen telafi edilebileceği umulmaktadır.."

Mütehassıs doktorlardan alacak tescil harçları

Mütehassıs doktorlarla kimyagerler ve sair sıhhiye memurlarına verilen vesika, ve şahadetnameden alacak tescil harçları hakkında hükümet Kamutaya bir kanun layihası vermiştir.

Tamir edilen eski eserler

Evkaf genel direktörlüğü eski eserlerimizden olan Edirne'de Selimiye, Mihal gazali, Eski camii ile İstanbul'da Teşvikiye camii'nin tamir ettirmektedir. Geçen fırtınada minaresinin külâhı uçan Süleymaniye camii de tamir ettirilmektedir.

Resimli kartpostallar

Posta idaresi memleketin tabii güzelliklerini dünyaya tanıtmak için Devlet matbaasında 200 serilik resimli kart ve kart postallar bastırmaktadır. Bundan başka posta idaresi bilhassa kıymetli mektuplarda kullanılmak üzere pullu ve bezli zarflar da yapmaktadır.

SPOR

Bu haftaki lik maçları

Ankara Ayaktopu Kurulundan:

11.1.1936 CUMARTESİ

1 — Gençler birliği - Altınordu genç takımlar saat 14. Yargıç: İskender

2 — Altınordu - Güvençspor ikinci takımlar saat 15,15. Yargıç: Fehim

12.1.1936 PAZAR

3 — Demirspor - Güvençspor birinci takımlar saat: 12,30 Yargıç: Hüseyin A. G.

4 — Ankara Gücü - Kırıkkale gücü birinci takımlar saat: 14,15. Yargıç: Ömer.

Galatasaray Ankarada

Çankaya spor kulübü ayın 18 ve 19 uncu günleri Çankaya ve Ankara gücü ile iki maç yapmak üzere Galatasaray kulübünü Ankaraya çağırmıştır. Haber aldığımız göre Galatasaray bu daveti memnuniyetle kabul etmiştir.

Eskrim müsabakaları

Halkevi spor komitesi başkanlığından:

Bugün saat 20,30 da evimizde komitemiz tarafından tertib olunan eskrim müsabakaları yapılacaktır.

Bu müsabakaları görmek isteyenlerin biletlerini daire direktörlüğünden almaları.

Boks kulübü kongresi

Ankara Boks Kulübünden:

Senelik umumî kongresini (12-1-1936) pazar günü saat (10) da Ankara Uray içtima salonunda yapacaktır. Bütün azanın yemî mezkurda toplantıya gelmesini rica ederiz.

POLİSTE:

Tabanca berber

Ustası Hasan Tahsin tarafından işine nihayet verilmesinden dolayı kendisine kızan berber Salih, sarhoş olduğu halde Tahsinin dükkânına gelerek tabanca çekmek istemişse de kalfa Rasim tarafından tutulup kazaya meydan verilmemiştir. Berber Salih evraki ile adliyyeye verilmiştir.

Bakkal dolandırmış

Bakkal Rüştü müşterileri hesabına kandırarak 150 kuruş dolandıran Cafer, buna kanmayıp 20 kuruş daha sızdırmak isterken, şikâyet üzerine polis tarafından yakalanmıştır.

Çağrı

*Kamutay Maliye encümeni bugün saat 10 toplanacaktır. azaların gelmeleri.

ULUS'un romanı:

Tefrika: 83

Kırmızı Zanbak

Yazan: Anatol FRANS

Türkçeye çeviren: Nasuhi BAYDAR

XXVIII

Pembe kayalıklarla dolu mavi deniz, gümüş eteğini, iki uzun korfезде nihayet bulan anfiatery boyunca, kıyımın ince kumları üzerine seriyordu. Günün güzelliği, Şatobriyan'ın mezarı üzerine Yunanistan güneşinin bir huzmesini getiriyordu. Bahçedeki türlü ağaçlar üzerinden plâja, okyanosa, adalara ve kıyı yollarına hâkim olan balkonlu odasında Terez, o sabah San Molo'ya gidip postahane'den aldıktan sonra, yolcularla dolu salonunda açamadığı mektupları okuyordu. Öğle yemeğini yeryemez odasına kapanmış ve orada mektupları dizlerinin üstüne yayarak doymak bilmez bir arzu ile okumağa başlamıştı. O gün saat ikide babası, kocası, prenses Seniavin, mebusun karısı Madam Bertieye d'Eyzel ve akademî azasının karısı Madam Reynon'la birlikte bir araba gezintisi yapacaktı. O gün iki mektub gelmişti. İlk okuduğu mektub ince ve neseli bir aşk kokusu nesre-

diyordu. Jak kendini bu kadar güler yüzlü, bu kadar sade, bu kadar bahtiyar ve bu kadar füsünlü göstermemişti.

Mektubunda, Terez'i sevdiğinden beri kendinde öyle bir hafiflik, öyle bir çalâklıkla yerden yükselip gittiğini hissediyordu ki sanki ayakları toprağa değmiyordu. Yalnız bir korkusu vardı, o da rüya görmekte olması, Terez'in tanımadığı bir adam olarak uyanıvermesi idi. Şüphesiz bir rüya içinde idi ve ne rüya! Via Alfieri'deki köşk, Mödon'daki meyhane, öpüşmeler ve o ilâhi omuzlar, ve gamzelerin gülümsediği bütün o eşsiz et, o yumuşak ve çevik, çiçekler arasından akan bir ırmak gibi serin ve kokulu vücud... Eğer kendisi rüyasından uyandırılmış adam değil idiyse herhalde terennüm eden bir sarhoştı. Eyi ki akli tamamiyle başında değildi. Yanında bulunmayan Terez her an gözlerinin önünde idi. "Evet, seni yanımda görüyorum, bütün gök yüzünden ve bütün çiçeklerden daha tatlı mavi olan göz bebeklerinin üzerinde kirpiklerini, harikulâde bir yemişin etini ve tadını taşıyan dudaklarını, gülerken insanı kendine tapındırarak gibi çukurlaşan yanaklarını, ve güzel, can çekici - fakat kaçırıcı ve kapıp kaybolucu bir halde - görüyorum; ve, kollarımı açar açmaz seni kaçmış, uzaklarda, sarışın geniş plâjda, sırtında

pembe kostümün, başında şemsiyenle, küçücük bir çiçek gibi, çok uzaklarda buluyorum. Oh! öyle küçücük ki tıpkı bir gün, Floransa'da Kubbe meydanındaki çan kulesinin tepesinden gördüğüm gibi mini mini... ve o günkü gibi bu sefer de, kendi kendime: "Onu benden gizlemek için bir ot parçası yetiyor, halbuki benim için o nesenin ve ıstırahın sonsuzluğu" diyorum.

Jak mektubunda, yalnız kendisinden uzak olmanın işkencelerinden sızlanıyordu. Bununla beraber, sızlanışlarına da bahtiyar aşkın gülümseyişlerini katıyordu. Dinar'a gidip Terez'i şaşırtacağını şaka makamında söylüyordu. "Hiç korkma, beni kimse tanıyamayacaktır. Alçından heykeller satırcısı kılığına gireceğim. Böylece, düzenbazlık da etmiş oluyacağım. Sırtında küll rengi bir gömlek, bacağında mavi bezden bir pantolon, saçım sakalım beyaz bir toz içinde, gelip Montessüi köşkünün bahçe kapısını çalacağım. Sen Terez, başımdaki tablayı dolduran heykelciklerden beni tanıyacaksın. Bu heykelciklerin hepsi Aşk heykeli olacak. Bunlar arasında sadık Aşk, kıskanç Aşk, şefkatli Aşk, canlı Aşk, pek çok canlı Aşk bulunacaktır. Ve ben, Piza veya Floransa esnafının sert ve ötücü dili ile bağıracağım "Tutti gli Amori per la signora Teresina!"

Bu mektubun son sayfası şefkatli ve hürmetli idi. Ondandır taştan dindarca heyecanlı Terez çocukken okuduğu dua kitablarını hatırlatıyordu: "Sizi ve sizde her şeyi seviyorum: sizi taşıyan toprağı, üzerine pek hafif basarak güzelleştirdiğiniz toprağı, sizi bana gösteren ışığı, teneffüs ettiğiniz havayı seviyorum. Avlumdaki iğri çınarı seviyorum, çünkü siz ona baktınız. Size bir yaz akşamı rastlamış olduğum caddede bu akşam dolaştım. Seyretmiş olduğunuz şimsirden bir dal kopardım. İçinde olmadığımız bu şehirde yalnız sizi görüyorum."

Mektubu bitirirken darsarda yemek yiyeceğini bildiriyordu. Doğduğu şehir olan Never'e gitmiş olan Madam Füzelliye'nin yokluğunda tencere devrilmmişti. Ruvayal sokacağında, altıncı olduğu bir kabareye gidecekti. Ve orada, birbirinden avırd edilmez kalabalık arasında onunla Terez başbaşa kalacaktı.

Görünmeyen okşayışların tatlılığıyla gevşeyen Terez gözlerini kapayıp başını kanapenin arkasına dayadı. Büyük merdivenin önüne yanaştığını duyduğu arabanın gürültüsünü işiterek ikinci mektubu açtı. Onun karışık vazılarını, birbirinin ardına koşarken iğrilip büğrülen satırlarını görünce üzüldü. (Sonu var)

HAVA TEHLİKESİNE KARŞI Işık Söndürme Denemeleri

*İç İşleri Bakanlığı Seferberlik Direktörü B. Hasan Fehmi Süerdem'in hava tehlikesi hakkında radyoda vermiş olduğu bir konferansı bundan önce neşretmiştik.
B. Süerdem evdeki akşam da ışık söndürme denemeleri hakkında bir konferans verdi. Bugün de onu neşrediyoruz.*

Sayın dinleyicilerim!
Geçen hafta, (hava tehlikesinden ve buna karşı (aktif ve pasif) müdafanın ana hatlarından bahsetmiş ve pasif müdafaa hazırlıklarının derecesini anlamak üzere, arasıra (ışık söndürme) ve (alarm) denemeleri yapılmasının uygun olacağını söylemiştim.

Bu akşam ki konuşmamda, (ışık söndürme) denemeleri hakkında izahat vermeğe çalışacağım.

Fakat bu hususta asıl mevzu girmeden evvel, bu denemeleri icab ettiren sebeblerden bahsetmeği faydalı buluyorum.

HAVA HÜCUMLARI

Değerli dinleyicilerim!

Gelecek savaşlarda, hava kuvvetlerinden beklenen en mühim tesirlerden biri ve belki birincisi:

Şehir ve kasabaları bombardıman ederek halkın huzur ve rahatını kaçırmak, maneviyatını bozmak, herkeste bezginlik ve yorgunluk husule getirerek milleti ve hükümeti sulha icbar etmektir.

Hava işlerinde müteahhas olanların kanaatlarına göre; halk üzerinde böyle devamlı hava hücumları, savaşın kısa bir zamanda zaferle neticelendirecek başlıca amillerden sayılmaktadır.

Bu hususta birçok devlet adamları, zaman zaman, bu mealdeki kanaatlarını izhar etmişlerdir. Bu arada fransız Mareşali (Foch) da şöyle demiştir:

"Büyük mikyasta yapılmış hava taarruzları, maneviyat üzerine yapacakları tesirleriyle millette, hükümetlerini teslim mecbur edebilecek derecede bir ruhi halet yaratabilirler; bu sebebledir ki hava kuvvetleri harbin taliini tayin edebilecek bir silah olacaktır."

Sayın dinleyicilerim!

Gelecek savaşlarda hava taarruzlarının, başlıca üç grup halinde ve aşağıdaki sıra ile tertib edileceği, gene böyle büyük devlet adamları tarafından en çok ihtimal dahilinde görülmektedir.

A — Yüzlerce tayyarelerden mürekkep birinci grup; şehir üzerine tahrib bombaları atarak bazı binaları yıkacak;

B — Arkadan gelen ikinci grup; Yangın bombaları atarak birçok yangınlar çıkaracak, ve bu esnada evlerde, binalarda barınmakta olanlar dışarıya fırlayarak yangınları söndürme veya şehirden uzaklaşmağa çalışacak;

C — Daha arkadan gelen üçüncü grup da; tam bu kargaşalık esnasında zehirli gaz bombaları atarak hava hücumundan beklenen tesirleri tamamlamağa çalışacaktır.

***

Bu hava hücumları böyle üç grup halinde biraz fasılalarla yapılabileceği gibi, her grupta her üç cins bombanın birden atılması da mümkündür.

Hava hücumları gündüz muhtelif dalgalarda birkaç defa yapılabileceği gibi geceleyin dahi devam ettirilebilir.

GECE BASKINLARI

Sayın dinleyicilerim!

Geceleyin vahi olacak hava baskınlarının manevi tesirleri bilhassa mühimdir; çünkü gecenin muhtelif saatlarında, yer yer patlayan bombalar halkın uykusunu ve rahatını kaçıır, sinirlerini bozar. Hiç şüphe yok ki geceyi böyle korku içinde geçiren bir şehir halkı manen ve maddeten yorulur.

Üstüste birçok geceler, böyle baskınlar tevali ederse yorgunluk ve ıstırah artar; bundan başka geceyi uykusuz geçirenlerin ertesi günkü çalışma kudretleri de azalır ve bu suretle umumî mesainin randımanı da tabiiyle eksilir. Bu manevi rahatsızlıklara, yorgunluklara; bir de tahrib, yangın ve gaz bombalarının, maddi tesirleri de inzimam edince, gece hava hücumlarının ne kadar müziç olacağı kolaylıkla tahmin edilebilir.

Değerli dinleyicilerim!

Genel savaşta, mensub olduğum kolordunun karargâhı, Bağdad'ın şimalinde (Salahiye) kasabasında bulunduğu sıralarda; bir gece, düşman

üzerine yapılan hava hücumuna mukabil, düşman da ertesi gece takriben yarımşar saat ara ile, bulunduğumuz kasabanın üzerine birer tayyare göndermiş ve bu tayyareler ufak tefek bombalar atarak ve arasıra makinalı tüfek ateşi yaparak bizi o gece hemen sabaha kadar rahat ututmamıştır.

O zamanki tayyarelerle bugünküler arasında ve bombalarında çok büyük farklar olduğuna göre, gelecek savaşlarda gece baskınlarının yalnız bir tayyare ile değil; birkaç tayyare ile de yapılabileceği ve yalnız bir gece ile iktifa edilmeyerek sık sık tekrarlanabileceği tabiidir.

IŞIK SÖNDÜRME

Sayın dinleyicilerim!

Geceleyin vahi olacak hava hücumlarının tesirlerini azaltmak için, en başta gelen tedbir: (Işıkların söndürülmesi) işidir.

Gece uçuşlarında tayyareler, bombalamak istedikleri hedefe, sıhat ve emniyetle gidebilmek için, takip edecekleri yol üzerinde bazı noktalar görmeğe ve seçmeğe ihtiyaç hissederler.

Geceleyin bu gibi noktalar, en ziyade ışıklarıyla belli olur.

Büyük şehirlerin ve büyük istasyonların, hazaardaki normal ışıkları, tayyareler tarafından iyi havalarda çok uzaklardan, (100) kilometre mesafeden görülebilir.

Hareket halinde bulunan bir trenin, ışıkları maskelenmemiş ise hen kendisi, hem de demiryolu istikameti tayyareler tarafından kolaylıkla görülebilir.

Bir şehrin muhtelif yerlerinde söndürülmemiş birkaç ışık, düşman tayyarelerine şehrin genel durumu hakkında bir fikir vermeğe kâfi gelebilir.

Bunun için şehirlerde, trenlerde istasyonlarda, fabrika ve müesseselerde; ışık söndürme işine daha çok ehemiyet vermek icab eder.

Bununla beraber yalnız bu kadarla da iş bitmez; düşman tayyarelerinin hareket istikametleri haber alınca, o istikametteki bütün ışıkların, çok geniş bir saha dahilinde söndürülmesi lâzımgelir.

IŞIK SÖNDÜRME DENEMELEERİ

Değerli dinleyicilerim!

Işık söndürme işinin noksatsız olarak yapılabilmesi için, esaslı hazırlıklara ve herkesin bu hususta üzerine düşen vazifeyi lâyıkıyla öğrenmiş bulunmasına lüzum vardır.

İşte bu maksadladır ki bir buçuk aydanberi yurdumuzun her yerinde (ışık söndürme) denemeleri yapılmaktadır.

Bu denemeler, pasif müdafaa hazırlıklarımızın derecesini kontrol etmeğe fırsat verdiği gibi aynı zamanda halkın da bu husustaki bilgilerini arttırmağa ve hakiki durumlarda soğuk kanlılığını muhafazaya yardım etmektedir.

Bilhassa, kalabalık bir şehri bir anda karanlıklar içinde bırakmak, geniş bir saha dahilinde bütün ışıkların derhal söndürülmesini sağlamak, basit bir iş değildir.

Harb zamanlarında bu iş daha ziyade ehemiyet kesbedeceğinden, seferberliğin birinci gününden itibaren tenvirat vaziyetinin, en az haddine indirilmiş olması icab eder.

SEFERDE TENVİRAT VAZİYETİ

İç Bakanlığımız sefer için tenvirat vaziyetini şu şekilde tesbit etmiştir:

A — Seferde sokak tenvirat şebekesinden, yalnız gidis gelişi ve emniyet işine yarayan bir miktar lamba kalır, diğerleri söndürülmüş bulunur;

fakat bu kalan lambalar da ziyayı havaya ve yanlara sızdırmıyacak surette maskelenir. Ve bu lambaların aydınlattığı zemin kısmı da - ziyayı havaya aksettirmeyecek veçhile - koyu bir renge sokulur.

B — Işıkların adedi ve kuvveti, mümkün olduğu kadar azaltılır.

C — Mağaza ve dükkânların camekân ve medhallerinin ışıkları da en az haddine indirilir ve icabında bunların tamamen kapatılması tertibatı da hazırlanır.

D — Hal ve saire gibi yerlerin camları mavije boyanır.

E — Bütün meskenlerde ziyanın dışarıya sızmaması için tertibat alınır.

F — Nakil vasıtalarındaki lamba ve fenerler maskelenir.

G — Fabrikaların bacaları, çıkan alevi kapapacak surette şapka tertibatıyla örtülür.

H — Tenviratla reklam yapmak, şehir ve kasabalarda ışıkla haberleşmek yasak edilir.

İşte seferberliğin birinci gününden itibaren, alınmış olması lâzımgelen bu tedbirler sayesinde, seferde ışıkların söndürülmesi işi nisbeten daha kolay bir şekle girmiş olur.

DENEME İÇİN HAZIRLIKLAR

Sayın dinleyicilerim!

Hazarda yapılan denemelerde ışıklar; bir sefer vaziyetine göre azaltılmamış olduğundan bu hususta daha çok çalışmak ve deneme için tenvirat vaziyetini bu şekle sokabilmek üzere daha fazla hazırlık yapmak icab etmektedir.

Bütün şehir ve kasabalarımızda yapılmakta olan denemeler İç Bakanlığımızın bu husustaki talimatına göre, evelden hazırlanan plânlara muvafık olarak yapılmaktadır.

Vilayet, kaza ve nahiyelerde, en büyük idare amirlerinin başkanlıklarında bulunan, havaya karşı koruma komisyonları tarafından ihzât edilen bu plânlarda, denemeye aid bütün işler ve vazifeler en ince te ferruatına kadar evelden tesbit edilmiştir.

A — Deneme tarihi, bir veya birkaç hafta evelden, gazetelerle, radyolarla, el ilanlarıyla, beyannamelerle halka ilan olunmaktadır.

B — Mekteplerde, halkevlerinde ve sair müsabib yerlerde, talebeye ve halka konferanslar verilmektedir.

C — Emniyet, zabıta, itfaiye ve sibiye memurlarına; deneme esnasında yapacakları vazifeler hakkında talimat ve dersler verilmektedir.

D — Deneme esnasında; halkın müesseselerinin, ve nakil vasıtalarının suretle hareket edecekleri hakkında ayrıca bir beyanname hazırlanıp halka dağıtılmaktadır.

DENEME BEYANNAMELERİ

Halka dağıtılan bu beyannamelerde; denemenin tarihi, devam müddeti, başlangıç ve bitim zamanları ve işaretleri hakkında malûmat verildikten sonra her yurddaşın yapacakları işler şu suretle tesbit edilmiştir.

A — Işıkların dışarıya sızmamasını temin için pencere, kapı ve saire; ziyâ geçirmiyen örtülerle örtülecektir.

Bu maksadla koyu renkte perde astur, kumaş, siyah kâğıd ve saire kullanılabilir.

Bu örtülerle kapanacak yerlerden ışığın dışarıya sızıp sızmadığı, denemeden evvel ayle reisleri tarafından kontrol edilmiş olmalıdır.

Böyle bir örtüye deneme gününde kadar tedarik edememiş olanlar, deneme esnasında ışıklarını söndürürler.

B — Dükkân, mağaza, otel, gazino ve saire gibi yerlerde mevcut vitrin tenviratı ve ışıklı reklamlar, deneme esnasında söndürülmüş bulunmalıdır.

neme esnasında söndürülmüş bulunmalıdır.

C — Bütün nakil vasıtaları, deneme başlarken, oldukları yerde duracaklar ve fakat yolların birleştiği noktalarda veya köşe başlarında kalmıyarak hemen yolun kenarına çekilecekler ve ışıklarını söndüreceklerdir. Ancak; hekimi hastaya veya hastayı hekime götüren otomobillerin seyrine müsaade edilir; fakat bunların lambaları siyah bezlerle veya sair müsabib şeylerle maskelenmiş bulunmalıdır.

D — Aile reisleri ve han, apartıman, ticarethane, müessese, fabrika sahip veya müdürleri; buldukları yerlerde bu talimat hükümlerinin tamamıyla tatbikinden mesuldürler.

***

Bir şehirde söndürülmemiş birkaç ışık, bütün şehrin genel durumunu düşman tayyarelerine göstermeğe kâfi geleceğinden bu hususta kayıtsızlık ve ihmal gösteren, yalnız kendi hayatlarını değil; bütün bir şehrin varlığını da tehlikeye sokmuş olacaklarından bu gibilerin şiddetle cezalandırılması zaruridir.

BERLİN'DE YAPILAN DENEME

Sayın dinleyicilerim!

Bundan sekiz dokuz ay evvel Berlin'de ve Paris'te yapılmış olan denemeler hakkında da biraz malûmat vermeğe faydalı buluyorum:

(Berlin) de 19 mart 935 akşamı saat 22 de başlayan (ışık söndürme) denemesi gece yarısına kadar (iki saat) devam etmiştir.

Bu deneme Berlin'de ilk defa yapıldığı için, halkın birdenbire çok karanlıkta kalmaması bakımından, kısmen mehtablı bir gece intihab edilmiştir.

Denemeden günlerce evvel, bu işin mahiyeti ve halkın bu husustaki ödevleri hakkında, sokaklara ilanlar ve beyannameler yapılmış, gazetelerle, radyolarla birçok neşriyat yapılmıştır.

Berlin sokaklarında mevcut 12,000 lambadan yalnız 100 tanesi kalmış, diğerleri söndürülmüştür.

Alçaktan uçan tayyarelere bir kolaylık olmak üzere, çok yüksek binaların üstünde birer kırmızı lamba yerleştirilmiştir.

PARİSTE YAPILAN DENEME

(Paris) te de 14 mayıs 935 akşamı (ışık söndürme) ve (alarm) denemesi yapılmıştır; fakat bu deneme bütün Paris şehrinde değil; yalnız bir mahallesinde ve Polonya ormanında yapılmıştır.

Deneme, gece yarısından sonra saat 2,40 da başlamış ve saat üçe kadar (20) dakika devam etmiştir.

Deneme başlangıcını ilan için umumî binaların üstüne birçok düdüklere konulmuştur.

Deneme esnasında yolda bulunan nakil vasıtaları, yolun bir kenarına çekilerek ışıklarını söndürmüşler; yalnız hastaya çağrılan hekimlerin otomobilleri, lambalarına birer mavi tül örtterek, hareketlerinde serbest bırakılmışlardır.

Bu deneme (Eyfel) kulesinden göz-cülerle ve havadan tayyarelerle kontrol edilmiştir.

DENEMELERİMİZDEKİ MUVAFAKİYETİN DERECESESİ

Sayın dinleyicilerim!

Son bir buçuk ay zarfında (31) vilayet ve (52) kaza merkezinde ışık söndürme denemeleri yapılmıştır. Diğer şehir ve kasabalarımızda da bu ay içinde denemelere devam edilecektir. Bu denemelerden azami istifade temini maksadıyla bualar, gece hayatının en uyanık ve ışıkların en

fazla olduğu bir zamanda yani saat 19 ile 21 arasında yapılmıştır.

Ankarada da martın birinci günü akşamı deneme yapılacaktır.

Şimdiye kadar yapılmış olan bütün denemelerde; ışıkların kontrolü için, şehir ve kasabalarımız birçok muntakalara ayrılmış ve her muntakada kontrol heyetleri bulundurulmuştur.

Bundan maada minarelerden, saat kulelerinden ve sair yüksek yerlerden de kontrol yapılmıştır.

Bazı mühim şehirlerdeki denemeler, ayrıca havadan da tayyarelerimizle kontrol edilmiştir. Bu tayyarelerimize bir kolaylık olmak üzere şehrin birkaç yüksek noktasında kırmızı lambalar yakılmıştır.

***

Yerden ve havadan yapılan bu kontroller neticesinde bütün denemelerin, henüz ilk tecrübeler olmasına rağmen, büyük muvaffakiyetle başarıldığı anlaşılmış, ve ilerisi için çok faydalı sonuçlar elde edilmiştir.

Denemelerimizin muvaffakiyet derecesi hakkında daha iyi bir fikir verebilmek için bir tanesini arz edeyim:

Geçen ayın yirmi birinci günü akşamı (Kütahya) da yapılmış olan denemeyi kontrol etmek vazifesiyle, daha uzak bir şehrimizden hareket eden bir tayyaremiz, Kütahya'ya (40) kilometre mesafeye yaklaştığı sırada şehirdeki bütün ışıkların birdenbire söndüğünü görmüş ve ondan sonra şehre doğru ilerleyerek Kütahya'nın çok yakınlarına geldiği halde şehri görememiştir.

Buna mukabil, o esnada tam bir karanlık içinde bulunan şehir halkından tayyaremizi gözetleyenler, tayyarenin şehir yakınlarına kadar geldiğini ve büyük bir kavis yaparak tekrar geriye döndüğünü görmüşler ve hareketini merakla takip etmişlerdir.

İşte ışık söndürme denemelerinden matlûb olan gaye budur. Bir anda karanlıklara boğulmak disiplini ve muvaffakiyetini gösteren şehirler hakiki durumlarda da düşman tayyarelerinin gece bombardımanlarından bu sayede kurtulmuş olurlar.

DENEMELERİMİZDEKİ MUVAFAKİYETİN SIRRİ

Değerli dinleyicilerim!

Övünmeğe değer olan bu muvaffakiyeti, İç Bakanlığımızın bütün yurd için teşkil etmiş olduğu, havaya karşı koruma komisyonlarının feyizli çalışmalarına, halkımızın ve matbuatımızın bu hususta gösterdikleri yüksek ilgiye borçluyuz.

Aziz yurdumuzda bütün pasif müdafaa işlerinin, büyük bir hızla yürütülmesini önemle takip etmekte olan sayın İç Bakanımız:

Halkın istisnasız olarak gösterdiği candan ve anlayışlı alaka sayesinde bu denemelerin muvaffakiyetle neticelendiğini;

Matbuatımızın da bu denemelere karşı gösterdikleri yakın ve içten alakanın takdire şayan olduğunu; ulusal vazifelerimizi müdrik halkımızın ve matbuatımızın bu müşterek muvaffakiyetlerinden dolayı tebrik ve kendilerine teşekkür etmeği bir borç bildiğini Anadolu ajansıyle yaymışlardır.

Sayın dinleyicilerim!

Yarının savaşları, ulusun fier ferdinden, her zamandan ziyade uyanıklık, dayanıklılık ve fedakârlık bekliyor.

Hiç unutulmamalıdır ki havaya karşı koruma işleri artık tamamıyla ulusal bir iş olmuştur.

Bu hayati meselede herkesin bir ödevi vardır. Her ferd, her ayle reisi, her müessese direktörü; havaya karşı koruma komisyonunun normal üyesi ve candan yardımcı olmalıdır; çünkü bu büyük tehlikeye ancak bu suretle ve elbirliğiyle karşı konabilir.

***

Zaman zaman cihan tarihinin seyrini değiştirecek kadar büyük inkılablar yapmış olan ve yapmakta bulunan türk ulusu, bugün (ışık söndürme) denemelerinde muvaffak olduğu gibi yarın (Alarm) tatbikatlarında da öbür gün de hakiki durumlarda aynı uyanıklığı, aynı dayanıklılığı ve aynı fedakârlığı göstererek behemehal muvaffak ve muzaffer olacaktır.

İmar müdürlüğünden:

Kimden istimlak Muhammen bedeli
Ejidiği Mahallesi Sokağı Ada No. Parsel No. Lira
Ali Sevit Hatuniye Bağçe 184 30 150
Yukarıda kaydı çıkarılan eve talip çıkmamış olduğundan 13.1.936
tarih pazartesi günü saat on beşte pazarlık suretiyle ihale edilmek
üzere bir ay müddetle temdid edilmiştir. Taliplerin İmar Müdür-
lüğündeki komisyona müracaatları. (3675) 1—5654

Ankara Gümrük direktörlüğünden

Gümrüğümüze terk edilen muhtelif cins 46 kalem eşya açık artırma ile 27-1-936 pazartesi günü saat 13 de satılacaktır. Taliplerin ve tafsilat almak isteyenlerin gümrüğümüze müracaatları ilan olunur. (16) 1—62

**Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektör-
lüğünden:**

Yüksek Enstitüde bulunan bakkaliye dükkânı bir sene müddetle açık arttırmaya konulmuştur.
İhalesi 3.2.936 pazartesi günü saat 16 da Enstitü binasında idare ve ihale komisyonu tarafından yapılacaktır. Tahmin edilen senelik muhammen bedel 180 liradır. Muvakkat teminat 13,5 liradır. Parasız şartnamesini almak isteyenler idare müdürlüğüne müracaatları. (67) 1—135

**Yenişehirde
Kiralık ev**

Adakale caddesinde üç veya dört odalı tam konforlu. Telfon: 2655 1—107

KAYSERİ SULH MAHKEMESİNDE:

Kayseri vilayeti Talas nahiyesinin han mahallesinden ölü bac oğullarından Yasefin metru. kâtına ait defter tutulmakta olduğundan bilkefale, doğrudan doğruya alacaklı ve borçlu olanların ilk ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Kayseri sulh mahkemesine müracaatla borç ve alacaklarını kaydetmeleri ilan olunur. 1—130

**Türkiye Ziraat Bankası
Merkez Müdürlüğünden:**

Ziraat Bankasının tasarruflarda bulunan, Ankarada Anafarta'lar caddesinde memurlar kooperatifi namine mruf bina kapalı zarf usulüne satılığa çıkarılmıştır.

Bina, 240 metre murabba arsa üzerine inşa edilmiş olup bodrum katı, zemin katı, birinci, ikinci, üçüncü kat olmak üzere beş kattan ibarettir.

Bodrum katında kalörifer dairesi ile kömür mahzeni, dört büyük anbar.

Zemin katında bir büyük mağaza ve bir müdürlük odası, birinci katta beş oda, bir büyük salon, koridor, halâlar.

İkinci ve üçüncü katların her birinde sekizer oda ve birer büyük salon, karodir, helâlar vardır.

Binanın yüksekliği 19,50 metredir. Bina badanalı ve boyalıdır. Zemin katındaki dükkânın döşemesi karo mozaik ve bütün katlar döşemeleri linolyomdur.

Binanın her tarafında lambalarla teçhiz edilmiş elektrik ve kalörifer tesisatı vardır.

Satış 28.1.1936 salı günü saat on altıda Ziraat Bankası Merkez müdürlüğünde yapılacaktır.

Satış taksitledir. Bedelin dörtte biri peşin, dörtte biri 936 senesi sonunda mütebaki kalan yarısı da 937, 938, 939 yılları sonunda olmak üzere üç müsavi taksitte tahsil edilecek ve bu müddet zarfında bina bankaya ipotek kalacaktır.

İsteklilerin beş bin liralık depozito akçeleriyle birlikte tekliflerini havi zarflarını bu tarihe kadar Merkez Müdürlüğüne tevdi etmeleri ve şartnameyi tedarik için de Merkez ve İstanbul Ziraat Bankalarına müracaat etmeleri ilan olunur. 1—5765

Nafia Bakanlığınan:**Betonarme köprü inşaatı eksiltme ilânı:**

Bursa vilâyetinde Bursa - Karacabey yolu üzerinde (60.200) lira keşif bedelli Karadere ve Hanife köprüleri inşaatının kapalı zarf usulüne eksiltmesi 27-1-936 tarihli pazartesi günü saat 16 da Nafia Vekâleti Şose ve Köprüler Reisliği eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (301) kuruş mukabilinde şose ve köprüler Reisliğinden alınabilir.

Muvakkat teminat (4260) liradır.

İsteklilerin yapmış oldukları işlere ait vesikalari eksiltmeden en az sekiz gün evvel göstererek Nafia Vekâletinden ehliyet vesikası almaları lazımdır.

Teklif mektuplarının 27.1.936 pazartesi günü saat (15) e kadar Ankarada Şose ve Köprüler Reisliğine verilmesi lazımdır.

(3756) 1—30

**Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektör-
lüğünden:**

Yüksek Enstitüde bulunan bakkaliye dükkânı bir sene müddetle açık arttırmaya konulmuştur.
İhalesi 3.2.936 pazartesi günü saat 16 da Enstitü binasında idare ve ihale komisyonu tarafından yapılacaktır. Tahmin edilen senelik muhammen bedel 180 liradır. Muvakkat teminat 13,5 liradır. Parasız şartnamesini almak isteyenler idare müdürlüğüne müracaatları. (67) 1—135

Karacabey Harası müdürlüğünden:

Karacabey Harası ihtiyacı için (Sekiz bin dört yüz) kilo zeytin yağı ile (Dokuz bin altı yüz) kilo zeytin tanesi kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme günü 17 kânunusani 936 cuma günü saat on beştir. Teminatı muvakkate zeytin yağı için üç yüz lira ve zeytin tanesi için iki yüz elli lira olup zeytin yağının kilosuna kırk beş kuruş ve zeytin tanesinin kilosuna otuz üç kuruş muhammen kıymet takdir edilmiştir. İsteklilerin şartnamesini Bursa, İst. tabii Baytar Müdürlüğü Karacabey harasından meccanen alabilirler. Taliplerin teminatlarıyla birlikte eksiltme günü Harada bulunmaları ilan olunur. (3741) 1—5755

**Jandarma genel komutanlığı
Ankara satın alma komisyonundan**

1 — Bir kilosuna (110) kuruş değer verilip eksiltmesine istekli çıkmayan (10.150) liralık sade eksiltmesi 28. 1. 936 salı günü saat (15) pazarlıkla satın alınacaktır.
2 — İlk teminatı (761) lira (25) kuruştur. Şartnamesi parasızdır.
3 — Eksiltme Ankara genel komutanlığı kurağında yapılacaktır.
4 — Eksiltmeye girmek isteyenlerin teminat makbuzu veya banka mektuplarıyla pazarlık saatında komisyona başvurmaları. (49) 1—123

Toros Gençler Birliği Ankara şubesi başkanlığından:

12. 1. 936 pazar günü saat 14 de yıllık kurultayımızı yapacağımızdan, Toros Gençler Birliği üyelerinin Halkevine gelmelerini dileriz. 1—128

**Ankara Levazım Amirliği Satın
Alma Komisyonu ilânları****İLAN**

1 — Garnizon dahilindeki kıtaat ve müessesat eratının ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere 25 bin kilo nohut 27-1-936 tarihine müsadir pazartesi günü saat onbeşte açık eksiltmeye konulmuştur.
2 — Eksiltme Ankara levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacak şartnamesini görmek isteyenler mezkûr komisyonunda her gün görülebilirler.
3 — 25000 kilo nohudun tutarı 3750 lira olup ilk teminatı 281 lira 25 kuruştur. Eksiltmeye iştirak edeceklerin teminatı muvakkate makbuzları ile birlikte belli saatte komisyona gelmeleri. (62) 1—132

İLAN

Miilli müdafaa, genel kurmay ve Cebeci hastahanesinin ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere 300 Ton yerli kok kömürü 29-1-936 tarihine müsadir çarşamba günü saat onbeşte kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Kömürün tutarı 9150 lira olup teminatı muvakkatesi 686 lira 25 kuruştur.

3 — Şartnamesi komisyonumuzdan her gün görülebilir.

4 — Eksiltmeye iştirak edeceklerin teminatı muvakkate makbuz veya bank mektupları ile teklif mektuplarını havi zarflarını kanunî şekilde tanzim ederek münakasasının yapılacağı belli saatten en az bir saat evveline kadar komisyona vermeleri ve saat onbeşte Ankara levazım amirliği satın alma komisyonuna gelmeleri. (61) 1—131

İLAN

1 — Garnizon eratının ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere 20 bin kilo zeytin yağı 28-1-936 tarihine müsadir salı günü saat 15 de kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme Ankara levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesini görmek isteyenler komisyonumuzdan her gün görülebilirler.

3 — 20000 kilo zeytin yağının tutarı 10000 lira olup teminatı muvakkatesi 750 liradır eksiltmeye iştirak edeceklerin münakasasını yapacağı belli saatten en az bir saat evveline kadar teminatı muvakkate makbuz veya bank mektupları ile teklif mektuplarını havi zarflarını kanunî şekilde tanzim ederek komisyona vermeleri ve saat onbeşte komisyonda hazır bulunmaları. (63) 1—123

İçel ilbaylığından :**Kapalı zarf usulüne eksiltme ilânı:**

1 — Eksiltmeye konulan iş Mersinde inşa edilecek ilk okul binasının inşaatı.

İnşaatın Keşif bedeli (43786) lira (37) kuruş ise de 935 yılı büt. cesinde mevzu (23665) liralık iş yapılacaktır.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evraklar şunlardır:

A) Eksiltme şartnamesi
B) Mukavele projesi
C) Nafia işleri şeraiti umumiyesi
D) Kârgir inşaatı dair fennî şartname
E) Hususî şartname
F) Keşif cetveli, silsileli fiat cetveli, metraj cetveli.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak İçel Nafia Direktörlüğünde görülebilirler.

3 — Eksiltme 6.1.1936 tarihinden 22.1.1936 çarşamba günü saat 15 de Mersinde vilâyet encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulüne yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (1775) lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikalari haiz olup göstermesi lazımdır.

Bu işe gireceklerin ticaret odası vesikalarını ve ihale gününden en az 8 gün evvel Nafia vekâletine müracaat ederek ehliyeti fenniye vesikasını almaları ve ihale komisyonuna vermeleri lazımdır.

6 — Teklif mektupları yukarıda (3) üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar vilâyet encümeninde getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet (3) üncü maddede yazılı saatte kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

(33)

1—86

**İş kumbarası
sahiplerine
senede
20,000 lira
mükâfat**

iki muhtelif tertip - Yedi kura

BİRİNCİ TERTİP..
Senede iki defada
414 kişiye on bin
lira ikramiye

İKİNCİ TERTİP.
Senede beş defa
da beş kişiye on
bin lira ikramiye

Her sene 1 nisan ve 1 Ekim tarihinde kumbara sahipleri arasında çekilen kuralarda ve her defasında 207 kişiye beşer bin lira tertip edilmektedir.
Birinci mükâfat: 1000 Lira
İkinci .. 250 ..
On kişiye rüzerden 1000 ..
Yirmi .. ellilerden 1000 ..
175 kişiye onardan 1750 ..
Beş bin liralık kura
1 ilkinde çekilecektir.

Yeni ihale edilen bu kuralarda her birinde tek kumbara sahibine iki bin lira ikramiye verilmektedir. Bu kuralar senede beş defa:

Şubat, Haziran, Temmuz, Eylül ve Birincikânun aylarının ilk günleri çekilecektir.

Kuralara iştirak edebilmek için kumbara sahiplerinin asgari yirmi beş lira biriktirmiş olmaları lazımdır.

ŞEN DÜİ

Maurice Chevalier - Jeannet Mac Donald

İçel ilbaylığından :**Kapalı zarf usulüne eksiltme ilânı:**

1 — Eksiltmeye konulan iş (İçel vilâyeti ilbay evi inşaatı) İlbay evinin keşif bedeli (27362) lira (65) kuruş ise de 935 yılı bütçesinden (20) bin liralık iş yapılacaktır.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evraklar şunlardır:

A) Eksiltme şartnamesi
B) Mukavele projesi
C) Nafia işleri şeraiti umumiyesi
D) Kârgir inşaatı dair fennî şartname
E) Hususî şartname
F) Keşif cetveli, silsileli fiat cetveli, metraj cetveli.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak İçel Nafia Direktörlüğünde görülebilirler.

3 — Eksiltme 6.1.1936 tarihinden 22.1.1936 çarşamba günü saat 15 de Mersinde vilâyet encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulüne yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (1500) lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikalari haiz olup getirmesi lazımdır.

Bu işe gireceklerin ticaret odası vesikalarını ve ihale gününden en az 8 gün evvel Nafia vekâletine müracaat ederek ehliyeti fenniye vesikasını almaları ve ihale komisyonuna vermeleri lazımdır.

6 — Teklif mektupları yukarıda (3) üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar vilâyet encümeninde getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet (3) üncü maddede yazılı saatte kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

(31)

1—88

İSTANBUL DENİZ LEVAZIM SATIN ALMA KOMİSYONUNDAN:

Donanma ihtiyacı için tahmin edilen bedeli 38200 lira olan 4000 Ton rekompaze kömürü 13 ikinci kânun 1936 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 13 de pazarlıkla alınacaktır. İstekliler her gün Kasımpaşadaki Komisyondan şartnamesini alabilirler. Muvakkat teminat 2865 liradır. Pazarlığa iştirak etmek isteyenler yukarıda yazılı gün ve saatte kanun belgelerle komisyon başkanlığına başvurmalırlar. (59) 1—127

Türk Hava Kurumu Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi
zengin etmiştir

3. cü keşide 11 ikinci kânun 1936 dadır.

Büyük ikramiye: 50.000

liradır

Ayrıca: 20.000 12.000 10.000 Liralık

İkramiyelerle 20.000 liralık bir
mükâfat vardır.

Doktor

Hilmi Koşar

Cebeci Hastahanesi Cilt, Saç,
Zührevî hastalıklar
Mühassısı

Balıkpazarında Polis noktası
karşısında, Çıkkırıklar yokuşu
alt başındaki evinde, Hastalarını
her gün öğleden sonra kabul eder.

Telefon: 3506

Doktor

Ali Maruf Ünver

DERİ, FİRENGİ VE BELSO.
GUKLUĞU HASTALIKLARI
MÜTEHASSISI

Tabakhane caddesi başında Al.
tmtaş sokak No. 17. Hastalarını
hergün 9 - 13 ve 15 - 20 ye kadar
kabul eder. Telefon: 1298

Göz

hastalıkları mühassısı

Raif Gürün

Sabık Eskişehir askeri has.
tanisi göz hekimi

Balıkpazarı Çıkkırıklar yokuşu
alt başında eski jandarma
komutanlığı binasında
No. 45

Öğleden sonra hastalarını
kabul eder.

Yeni Eczane

Zeynep gözlükleri, korsalar

Kiralık ve satılık ev

Havuzbaşında Hilâlahmere iki
dakika mesafede İzmir caddesinde
5 numaralı mükemmel konforlu
dört odalı ayrıca hizmetçi
odasını havi daire kiralktır. Aynı
şekilde iki daireden mürekkep
olan binanın tamamı satılıktır.
Evin üst katında veya Tel: 1654
de Seha aranması. 1-92

Kuru gürgen odunu

Ucuz, kırılmış

Sobalarımızı kolayca yakmak,
kömürü hemen tutuşturmak isterseniz
Akköprü caddesinde
Güllü oğlu Kereste mağazasına
koşunuz. Telefon: 3747

Devren kiralık apartman

Yenişehirde Kızılay karşısında
Ali Nazmi apartmanının köşeye
düşen 5 numaralı daireleriyle
yukarı katta müstakil bir oda beraberce
veya ayrı ayrı devren kiralktır.
Müddet temmuz sonuna kadardır.
Kapıcıya müracaat. 1-111

ILAN ŞARTLARI

Beher	Beher
Sayfa Santimi	Sayfa Santimi
2	300
4	150
6	80
8	30

1 - Havır işlerine ve yeni çıkan
kitaplara aid ilanlardan % 15
tanzilât yapılır.
2 - Zayıf ilan bedelleri mak-
tu yüz otuz kuruştur.
3 - Tebrik, teşekkür, evlenme,
vefat ve katı alâka ilanlarından
maktu beş lira alınır

ABONE ŞARTLARI

Müddet	Dahilde	Hariçte
Seneliği	17 Lira	30 Lira
6 Aylığı	9 "	16 "
3 Aylığı	5 "	9 "

Posta ücreti gönderilmeyen
mektuplara cevap verilmez

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri
Fahri Rifika ATAY.

Umumi neşriyatı idare eden
Yazı işleri müdürü Nasuhi
BAYDAR.

Çankırı caddesi civarında
Ulus mahallesinde basılmıştır.

Yarın

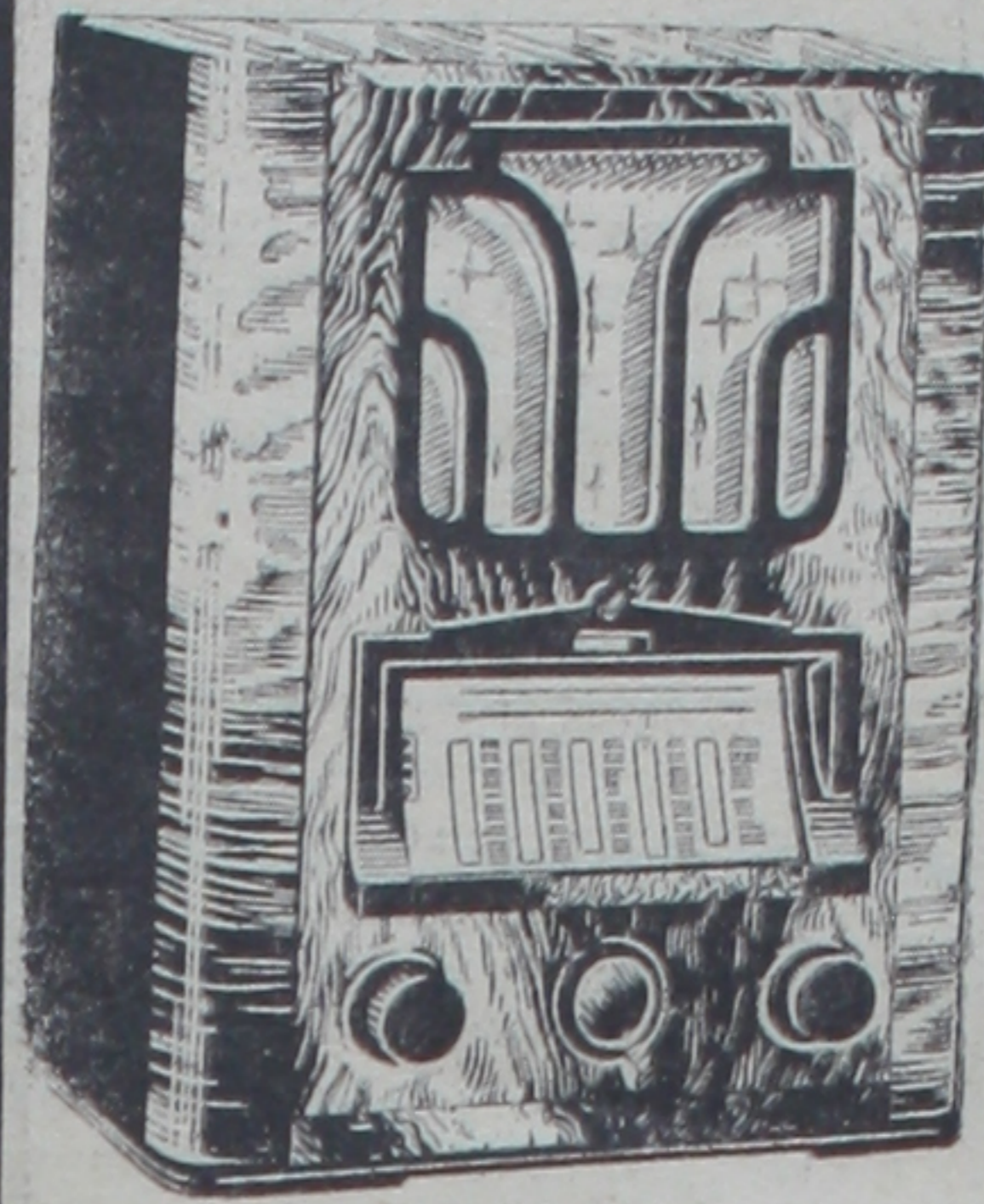
Okuyacağınız

havadisi

PHILIPS RADYOLARI

ile bugün

dinliyebilirsiniz

535

16-2000 metre
her dalga

PHILIPS

Ankara Şubemizi ziyaret ediniz.
Bankalar Caddesi No: 45

DIKKAT:

PHILIPS ismine benzer
markalardan sakınınız.

Türk PHILIPS LİMİTED ŞİRKETİ

İstanbul, Galata Frenkyan han. Telgraf: PHILIPS-İSTANBUL

Ankara Emniyet

direktörlüğünden :

Beher takımı için Tahminatı Eksiltme günü

tahmin edilen fiyat

Cinsi	Lira kuruş	Lira kuruş
145 Takım Sivil Elbise	22 00	239 25

22-1.936 çarşamba günü saat 15 de
Yukarıda cins ve miktarı yazılı sivil Polis memurları için imal
edilecek elbiselerin maddeleri karşısında gösterilen günde açık artırma
ve eksiltme ile yaptırılacaktır. Şartnamesi Emniyet Direktörlüğünde
görülür. İsteklilerin yukarıda yazılı muvakkat teminat makbuzu veya banka
mektupları ve kanunî belgelerle birlikte o gün ve saatte Direktörlükte
müteşekkil komisyona gelmeleri. (4) 1-60

İçel ilbayhından :

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı:

- 1 - Eksiltmeye konulan iş Mersin - Silifke yolunun 22 + 200 + 35 + 400 kilometreleri arasında şosenin inşaatıdır.
- 2 - Şose inşaatı (38821) lira (97) kuruştur.
- 3 - Bu işe aid şartnameler ve evraklar şunlardır:
  - A) Eksiltme şartnamesi
  - B) Mukavele projesi
  - C) Nafia işleri şeraiti umumiyesi
  - D) Tesviye turabiyeye, şose inşaatı dair tennî şartname
  - E) Hususî şartname
  - F) Keşif cetveli, silsileli fiyat cetveli, metraj cetveli.
- 4 - İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak İçel Nafia Direktörlüğünde görebilirler.
- 5 - Eksiltme 6.1.1936 tarihinden 22.1.1936 çarşamba günü saat 15 de Mersinde vilâyet encümeninde yapılacaktır.
- 6 - Eksiltme kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.
- 7 - Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (2912) lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikalari haiz olup getirmesi lazımdır.
  - 1 - Bu iş gireceklerin ticaret odası vesikalarını ve ihaleden en az sekiz gün evvel Nafia vekâletine müracaat ederek ehliyeti fenniye vesikasını almaları ve encümenine vermeleri lazımdır.
  - 2 - Teklif mektupları yukarıda (3) üncü maddede yazılı saat-tan bir saat eveline kadar vilâyet encümeninde getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet (3) üncü maddede yazılı saat-kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (32) 1-87

Maliye Vekâletinden:

Müstacelen iki yüz on beş adet Normal yazı makinası satın alınmak üzere kapalı zarf ile eksiltmeye konmuştur.
Mübayaâ olunacak makinanın arandığı zaman yedek aksamı bulunması, Millî Müdafaa Vekâleti Fen ve San'at Umum Müdürlüğünün evsaf raporunu haiz olması şarttır.
Müddeti tesellüm tarihi ihaleden itibaren azami 15 gündür.
Muhammen kıymet 24000 liradır. İsteklilerin 1800 liralık muvakkat teminat mektuplarıyla birlikte 22-1-936 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat 15 de Maliye Vekâleti Kırtasiye Müdüründe müteşekkil komisyona müracaatları. (5) 1-61

Yozgat ilbayhından:

Yozgat Memleket hastanesi için fazla miktar açık eksiltme suretilerle satın alınacak karyola, yatak, Battaniye, terlik Ameliyathane, Laboratuvar levazımı ve sair alâat ve mefruşat eşyasının ihale günü olan 2 kânunusani 936 günü görülen lüzum üzerine 15 kânunusani 936 tarihine uzatılmıştır. İhale mezkûr tarihe rastlayan çarşamba günü Yozgat Daimî Encümeninde yapılacak ve alınacak bu malzemenin şeraitini öğrenmek isteyenlerin Yozgat Ankara, İstanbul Sağlık Direktörlüklerine baş vurmaları ilân olunur. (3722) 1-5748

ZAYI

İktisad vekâleti, küçük sanatlar 2 numaralı ihtisas vesikamı kaybettim. Aşağıdaki adrese getirmeleri aksi takdirde yenisini çıkaracağım hükümü olmadığımı ilân olunur.

Ankara Kızılbey mahallesi Tanur sokak No. 26 Koca Vanoş 1-134

Kiralık hane

Rus sefarethanesi arkasındaki bağçalı yeni evin 3 oda, banyo, mabnah tarası havi üst katı kiralık olup içindekilere müracaat. 1-129

Saçları dökülenler

KOMOJEN KANZUK

Saç Eksiri

Saçlarının dökülmesine ve kepeklenmesine mâni olur. Komojen saçların köklerini kuvvetlendirir ve besler. Komojen saçların gıdasıdır. Tabii renklerini bozmaz. Lâtif bir ruyhası vardır. Komojen kanzuk saç eksiri macun eczanelerle itriyat mağazalarında bulunur.

LİNİMANTOL KANZUK
ROMATİZMANIN KATI
DEVASIDIR.

Ankara Ceza Evi müdürlüğünden

Ankara Ceza evinin 21-12-935 tarihinden 31-5-936 tarihine kadar beheri 960 gram itibarile beş ay on günlük (168,960) kilo birinci nevi ekmek 21 Kânunusani 936 salı günü saat on beşte Ankara Cumhuriyet Müddei umumiliğinde müteşekkil komisyon odasında kapalı zarf ile eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli -19,430 lira -40. kuruştur.

Şartnamesi her gün Cebecide ceza evi müdürlüğünde görülebilir. İsteklilerin -1457- lira -28- kuruştan ibaret muvakkat teminat makbuz veya mektubu ile kanunî belgeleri havi teklif mektuplarını eksiltme saatından bir saat eveline kadar komisyon başkanlığına vermeleri. (17) 1-64

Karacabey Harası müdürlüğünden:

Harada yetişen 1934 doğumlu dört baş safkan İngiliz tayının aleni artırma usulile satış 23/Kânunusani/936 perşembe günü saat onbeşe uzatılmıştır. Teminatı muvakkate olarak (yüz yetmiş) lira alınacaktır. İsteklilerin teminatlarıyla birlikte satış günü Harada bulunmaları ilân olunur. (3754) 1-59

Karacabey Harası müdürlüğünden:

Haranın İsmet paşa mevkiinde BIN dönümlük piriç ortaklaşa ekimi aleni ihalesi 23/Kânunusani/936 perşembe günü saat on dörtte uzatılmıştır. Teminatı muvakkate olarak üç yüz lira alınacaktır. İstekliler şartnamelerini İstanbul, Bursa Baytar Müdürlüklerinden alabilirler. Taliplerin teminatlarıyla birlikte ihale günü Harada bulunmaları ilân olunur. (3755) 1-58

Seyhan Defterdarlığından:

Adanada Eski Dabaghane mahallesinde İrmak hamamı denemekle maruf ve 3000 üç bin lira gayri safi iratla mukayyet Hamamın 432 schimde Yunanlıdan metruk 193 şehmi gayri mübadil bonusu ve (40000) kırkbin lira muhammen bedel ile 936 yılının zinci kânun yirminci pazartesi günü saat on beşte Seyhan Defterdarlık dairesinde ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile bir ay müddetle artırmağa çıkarılmıştır. İsteklilerin 2490 numaralı kanunun 16.17 inci maddelerinde yazılı teminat ve 32,33 üncü maddelerine uygun teklif mektuplarıyla Adana Defterdarlığına müracaatları ilân olunur. (3723) 1-5763

Ankara Ticaret Odası Başkanlığından:

936 senesi teccidi muamelesine 1-1-936 tarihinden itibaren başlanmıştır. Odada mukayyet bilumum müessesat şirketler ve tüccarların müddeti kanuniyesi zarfında Odaya müracaatla teccidi kayıt muamelesini ifa ettirmeleri Ticaret ve asnayı odaları kanununun üçüncü maddesi ahkâmına tevfikân ilân olunur. 1-70

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

SİNEMALAR

YENİ

Bugün Bu gece

Seyrine, güzelliğine doymuyacak hakiki bir eser
AŞK SENFONİSİ

Sayıllı musiki üstadlarının en nadide parçalarını ancak bu filmde dinleyebilirsiniz.

KULÜP

Bugün Bu gece

İki günden beri emsalsiz muvaffakiyetler kazanan Victor Hugo'nun ölmez eseri

SEFİLLER

Bu filmi mutlaka görünüz. Türkçe sözlü iki devre birden